



№ 5 (14),
жовтень – грудень, 2011 р.

СтудентІнформ

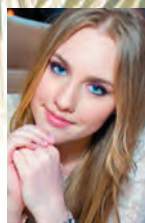
ГАЗЕТА ФІНАНСОВО-ПРАВОВОГО КОЛЕДЖУ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Вітаємо з Новим Роком та Різдвом Христовим!



Тетяна КОТВИЦЬКА,
III курс ек. ф-т

Передчуття свята!



Зимове свято знову до нас ближче.
Воно оговтує усіх своїм теплом.
Дарує радість й щастя тим, хто вірить
В магічну силу ночі та в Різдво!

В Новому Році збудуться всі мрії,
Нехай, мов в казці, злагода прийде,
Й у домі вашому завжди палає
Вогонь любові, який в серці є!

Щоб хутовина тільки зігрівала,
І сніг освітлював дорогу по життю.
Щоб новорічна музика лунала,
Бажання щоб здійснились на яву.

І кожен день хай буде ніби свято,
Та супроводжує кохання все життя.
Надії ваші й щирі побажання
Хай бій курантів втілить у життя!

СЛОВО РЕДАКТОРА



Вже скоро наближаються такі довгоочікувані новорічні

свята і знову всі будуть шукати подарунки, прикрашати ялинку..., але й не забувати про зимову сесію, яка так швидко наступить.

Саме тому редакційна колегія газети вирішила присвятити цей випуск і будням студентського життя, і святкам, які вже стоять на порозі Нового року.

Студентське життя, починаючи з вересня було насиченим, а саме: За цей період, крім щоденного навчального процесу наші студенти були учасниками Міжнародних науково-практичних конференцій, Круглого столу, а також мали змогу побувати на екскурсіях по історичних місцях України. В газеті ви зможете прочитати про новорічні традиції святкування та ознайомитися з деякими порадами щодо оригінальних способів прикрашання новорічної ялинки, прикладів подарунків, які можна подарувати та багато іншої корисної інформації.

Щиро вітаємо всіх викладачів та студентів, адміністрацію Коледжу з наступаючим Новим Роком та Різдвом Христовим. Бажаємо Вам якнайкраще зустріти ці свята у родинному колі, або з друзями.

Всім студентам бажаю успішно скласти сесію!!!

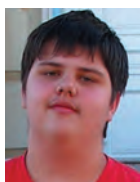
Микола РИБАК,
ІІІ курс, ек. ф-т,
головний редактор
«СтудентІнформу»



- 8 Кримінальна лабораторія Київського університету права НАНУ
- 9 Екскурсія у «серце» нашої держави — до Верховної Ради України
- 10 У музеї Університету ім. Т. Шевченка



- 11 Готуємось до ЗНО
- 12 Витяг з правил прийому до Фінансово-правового коледжу на 2012 р.
- 15 Таємничі Золоті ворота
- 16 Екскурсія до Ужгорода
- 16 Крим — це не перлина, це діамант в короні України
- 18 Без історії немає майбутнього
- 19 Мистецтво і духовність
- 21 Місто лева
- 22 Олігарх і честь
- 23 Як прикрасити ялинку
- 24 Тор-10: лучшие подарки на Новый Год



Вадим ПАЛАМАРЧУК, І курс, ек. ф-т

* * *

І дивлячись туди, в безмежні далі
Я зрозумів одну важливу річ:
Стоптавши вже у край свої сандалі,
Іди, іди, якщо вже навіть ніч!

Іди, не озираючись навколо,
І, навіть, якщо ти не чуєш ніг.
Ти просто витри своє впріле чоло,
Іди, іди, щоб дух твій переміг!

Щоб весь твій шлях не опинився марним,
Душа і тіло, щоб почули сміх,
Сміх щастя. Твій. Осяяний і гарний.
Який би змусив посміхнутись всіх.



З наступного
номера газети
відкривається
нова рубрика:

**КРАЩИЙ
СТУДЕНТ
КОЛЕДЖУ**

ТРАДИЦІЇ СВЯТКУВАННЯ НОВОГО РОКУ У РІЗНИХ КРАЇНАХ СВІТУ



Микола РИБАК, III курс, ек. ф-т



Австралія характеризується різноманітністю кліматичних умов, оскільки значна частина Австралії лежить у тропіках, північ — у субекваторіальних широтах, південь — у субтропічних. Саме особливості клімату, зокрема, відсутність снігу, ялинок та інших звичних для нас атрибутів Нового року, певною мірою і обумовили своєрідні традиції святкування Нового року. Новий рік починається 1 січня. Новорічні ялинки спеціально імпортуються, але також є штучні ялинки. У деяких сім'ях віддають перевагу місцевому «новорічному» дереву — метросідерос. Санта Клаус і Снігуронька з'являється в плавальному костюмі на пляжі Сіднея. При цьому, у Діда Мороза обов'язково присутня біла борода і червона шапка.

Новий Рік у **Німеччині** свято сімейне, тому всі збираються за святковим столом. Для зустрічі Нового року в Німеччині будинки прикрашають різнокольоровими гірляндами, вінками з хвої та фігурками Санта-Клауса (Сильвестр). В цей день відбувається обмін подарунками, ця традиція називається — Бешерунг. У Новий рік у Німеччині за традицією на святковому столі обов'язково присутні страви з риби, великою популярністю користується короп, адже рибна луска схожа на монетки. Рекомендують навіть носити в гаманці пару великих кружалець луски коропа — це приносить багатство. Червоний і зелений — основні кольори німецького Нового Року. У Німеччині на Новий рік обов'язково подають яскраво розфарбоване блюдо з яблуками, горіхами, родзинками і пирогами: скуштувавши яблуко, людина пізнає добро і зло, а справившись з твердою шкаралупою горіха і з'ївши смачну серцевину він пізнає радість подолання труднощів життя і досягнення мети. Також у Німеччині в новорічну ніч молодята під вікнами своїх осель стріляють з рушниць. Чим більше пострілів пара зробить, тим міцнішими будуть їхні почуття. Перед самою північчю німці підіймаються на стільці і з першим ударом годинника «зістрибують» в новий рік. Щоб майбутній рік був прибутковим, в руці повинна бути монета. А щастя і

нові сили з'являться, якщо з'їсти морквину, яку ще з осені зберігали в меду.

У **Панамі** тільки годинник пробив північ, починають оглушливо лунати дзвони, гудуть автомобілі. Самі ж панамці в цей час щосили кричать і стукають у все, що попадеться під руку. Цей ритуал робиться для того, щоб «задобрити» новий рік. Діда Мороза у панамі називають Папа Ноель. Новорічна ніч на півночі країни перетворюється на уособлення почуття безмежної радості, привітності свята. За давнім повір'ям, шум і світло відлякують зло.

У **Судані** необхідно зустрічати Новий рік на березі Нілу, тоді здійсняться всі бажання. В Новий рік бажують один одному знайти зелений горіх — це на щастя. А щоб щасливі були всі — горіхи розкидають задалегідь.

Новий рік в **Зімбабве** чекають з великим нетерпінням. Зустрічають його за традицією не в колі сім'ї, а на веселих вечірках в ресторанах, барах і спеціально знятих для цього бунгалах. Зімбабвійці дуже веселий народ. Тому для них настання нового року ще один привід для гучних веселощів і радості. Ще в XV столітті жителі Зімбабве зустрічали новий рік біля багаття. Шаман ставав у центрі священного кола і починав розмову з Богами. Він просив про допомогу і захист в новому році. Приносив жертву. А потім починалися веселощі, пісні і танці.

Святкування Нового року в **Нігерії** наповнене традиціями, обрядами і ритуалами. Новий рік в Нігерії — дивовижна подія, яка проходить з піснями, танцями й частуванням. У цій країні прийнято використовувати саморобні смолоскипи для оголошення про прихід Нового Року. У Новий рік відбуваються маскаради в яких беруть участь тільки чоловіки. На Новий рік за традицією нігерійці також відвідують храми з метою посвячення молитви Богу, що допоміг їм увійти в Новий рік.

Дуже незвично відзначають Новий рік в **Індонезії**. Так, на острові Балі він триває 10 днів. У ці дні споруджуються двометрові колони з підфарбованого рису. Вони призначені богам. Після закінчення свят колони розбираються по домівках. Рис з'їдають люди, богам ж залишаються спогади про дари.

У **Норвегії** прийнято скромно відзначати Новий рік. Подарунки в Норвегії на Новий рік не прийняті. У цей день норвежці влаштовують традиційну сімейну вечерю. Як правило, на Новорічному столі в Норвегії можна побачити запеченого індики з яблуками і родзинками. Так само на стіл за традицією подають рисовий пудинг з мигдалем. За стародавнім повір'ям, того, кому в тарілці попадеться мигдаль, в наступаючому році чекає багато щастя. У новорічну північ на вулицях Норвегії запускають традиційні феєрверки. Після півночі навколо звучать побажання та поздоровлення близьким. У норвежців прийнято в новорічну ніч дарувати знайомим сірники. У Норвегії вони символізують тепло і щастя. Подарунки норвезькій дівчо-

Новий Рік — таке довгоочікуване і найулюбленіше свято, як дорослими так і дітьми, яке у різних країнах має свої особливості святкування. Напередодні свята кожна сім'я починає свою підготовку до урочистого святкування, вибираючи новорічні прикраси та символ Нового Року — ялинку. Всі міста також прикрашаються новорічними вогниками. Але у кожного народу є свої традиції відзначення цього свята.



Германія



Австралія



Індонезія (о. Балі)

рі підносить Різдвяний гном. Напередодні Нового року норвежці йдуть до церкви, багато хто бажає отримати благословення для вступу в новий рік.

В Іспанії існує традиція їсти виноград у новорічну ніч. До кожної з'їденої під білий годинника виноградині додається і загадане бажання. Поки б'є годинник треба встигнути проковтнути дванадцять виноградин — тоді здійсняться найзаповітніші бажання. Хто їсть виноград в новорічну ніч — буде з грошима весь рік. Ще вважається, що виноградина, з'їдена в цю ніч, відганяє нечисту силу. Зазвичай іспанці проводять новорічну ніч на вулиці, на різних гуляннях, в ресторанах і барах. У Мадриді на центральній площі Пуерта-дель-Соль традиційно збирається багато людей.

В Ізраїлі європейський Новий Рік не є загальноновизнаним святом. У цій країні немає і вихідних днів ні 31-го грудня, ні 1-го січня. Як правило, традиції святкування Нового року в тому сенсі в якому розуміють його в Європі, підтримує російська діаспора і святкується як вдома, так і в ресторани. Зовсім не так в Ізраїлі проходить святкування єврейського Нового року. Єврейський Новий рік відзначають у вересні. Єврейський Новий рік називається Рош а-Шана, який відзначається на честь створення світу. В цей день за традицією підносять один одному подарунки, надсилають привітання тим, хто знаходиться далеко. Сім'я збирається за столом, який прикрашають традиційні святкові страви. Звичайно, будь-яка людина бажає, щоб наступний рік був для нього кращим ніж попередній.

Незвичайні традиції святкування Нового Року існують у Данії. У країні цілих два діда Мороза, і обидва ці персонажа досить незвичайні. Їх звуть Юлеманден і Юленіссе. У Юлеманден — старшого діда є особисті помічники — ельфи. А Юленіссе, так звуть молодшого Діда Мороза, живе в лісі і їздить на візку, запряженому лисицями. Він маленького росту і весь рік проживає в хатинці, робить різдвяні подарунки, а в грудні перебирається ближче до людей і ховається в хлі-

ві, виступаючи в ролі новорічного Домового. Вірять, що він допомагає господарі у святкових турботах, дивиться за тваринами і дітьми. Юленіссе схожий на гнома, він одягнений в дерев'яні черевички, штани до колін, блуза, жилет, гольфи і незмінний ковпак. За давньою традицією, в новорічну ніч у Данії всі вбираються в смішні шапочки. Новорічні столи прикрашають кульками і ріжками. О 12 годині до святкового столу подається величезна миска солодкої рисової каші з секретом. На дні миски ховається горішок або мигдаль. Ця традиція особливо популярна у незаміжніх датчанок: якщо попадеться горішок — наступного року дівчина на виїде заміж. Всім іншим ця прикмета обіцяє просто щасливий Новий рік.

В Еквадорі під Новий рік набивають соломкою опудало зі старого одягу. Це символ року що минає. Його саджають на стілець перед будинком, забезпечивши трубною і тростиною. Опівночі зачитується «заповіт» Старого року, в якому перераховуються всі неприємності, що відбулися з даною сім'єю. Папір запихають опудалу за пазуху. Запалюють сірника, і Старий рік зникає у полум'ї, прихопивши з собою всі сімейні негаразди.

У Мексиці за тиждень до Нового року влаштовуються танці. При цьому на мотузку підвішують Піната — глиняний посуд, розписаний зображеннями тварин і казкових чудовиськ. У цій посудині покладені всілякі солодощі та подарунки. Найщасливішим у наступаючому році буде той, хто із зав'язаними очима розіб'є Піната палицею.

Своєрідні традиції святкування Нового року існують в Колумбії це яскравий і незабутній за своєю барвистістю карнавал. Колумбійського Діда Мороза звуть — Папа Паскуале. Напередодні Нового року на вулицях Боготи проходить традиційний хід саморобних ляльок, що зображують старий рік. Колумбійці дякують лялькам за все добре, веселе і щасливе, що сталося з ними в цьому році. Потім ці ляльки відкидають і опівночі ці ляльки починають вибухати, оскільки у них зашивається порох. Старий рік, оточений полум'ям і димом, розлітається, поступаючи дорогою Нового року.

Новий Рік в Аргентині не є у цій країні особливо знаменною подією. Новий Рік в Аргентині прийнято зустрічати вдома в колі рідних і близьких друзів. За традицією це дуже домашнє свято.

Новий Рік в Бразилії — це літнє свято, в цей час в країні досить спекотно. Задовго до самого свята вулиці міст прикрашаються різнобарвними ліхтариками та гірляндами, вбираються пухнасті ялинки. Люди збираються у великі галасливі компанії і вирушають до кафе, або просто відпочивають на пляжах. З усіх боків чути веселі звуки барабанів, бразильці зустрічають Новий рік, танцюючи і співаючи пісні. У Бразилії немає традиційного бою курантів. Перед початком Нового Року бразильці вголос відраховують останні секунди, а опівночі небо усяпане барвистим феєрверком. Звичних Діда Мороза зі Снігуронькою у бразильців теж немає.

Кубинці перед Новим роком весь посуд, який є в будинку, наповнюють водою, а після півночі лють її з вікон. Це означає, що Новий рік всі бажають світлого і ясного, як вода, шляху. У перші секунди Нового року необхідно їсти виноград: за дванадцять ударів годинника треба проковтнути дванадцять виноградинок — і тоді вже щастя буде супроводжувати ВАС всі дванадцять місяців. ■



Бразилія



Микола РИБАК,
III курс, ек. ф-т

VII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ СТРАХОВИЙ РИНОК В НОВИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ: НОВІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ



7 грудня 2011 року на економічному факультеті були проведені грудневі читання. За сприянням кафедри страхування та ризик-менеджменту, Ліги страхових організацій України та Центру бізнес-стратегій «Перспектива» відбулася VII Міжнародна науково-практична конференція «Страховий ринок в нових економічних умовах: нові виклики та перспективи розвитку». Склалося доброю традицією брати активну участь у науково-практичних конференціях Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серед учасників конференції є студенти Фінансово-правового коледжу:

- ◆ АВРАМЕНКО Альона (III курс, бакалавр), «Розвиток і напрямки вдосконалення страхування життя в Україні»;
- ◆ АЗИМОВ Євгеній (IV курс, бакалавр), «Сучасний стан ризику страхування життя»;
- ◆ ГОРОБЕНКО Ірина (IV курс, бакалавр), «Проблеми страхування в Україні та шляхи їх вирішення»;
- ◆ ДЕРКАЧ Тетяна (II курс, бакалавр), «Страховий ринок України: проблеми та перспективи розвитку»;
- ◆ КОВАЛЬЧУК Михайло (IV курс, бакалавр), «Сучасний стан страхування життя»;

- ◆ КОТВИЦЬКА Тетяна (III курс, молодший спеціаліст), «Суть та необхідність екологічного страхування»;
- ◆ КОТВИЦЬКИЙ Сергій (III курс, молодший спеціаліст), «Автотранспортне страхування в Україні: проблеми та перспективи розвитку»;
- ◆ КІРОВ Богдан (III курс, молодший спеціаліст), «Страховання життя в Україні: перспективи та розвиток»;
- ◆ КРИВЕНКО Анастасія (III курс, бакалавр), «Сучасний стан та перспективи розвитку іпотечного страхування в Україні»;
- ◆ КРИВОВ'ЯЗ Магда (IV курс, бакалавр), «Сучасний стан ризику страхування життя»;
- ◆ РИБАК Микола (III курс, бакалавр), «Роль банків у системі недержавного пенсійного забезпечення в контексті реформування пенсійної системи України»;
- ◆ РУДНИК Роман (IV курс, бакалавр), «Проблеми та перспективи запровадження обов'язкового соціального медичного страхування в Україні»;
- ◆ СОКОЛОВА Дарія (III курс, бакалавр), «Проблеми страхування фінансових ризиків в Україні»;
- ◆ ТИХОНЧУК Ганна (III курс, бакалавр), «Страховання ризиків кредитів малого бізнесу».

Тези доповідей конференції опубліковано у збірнику. ■

Міжнародна науково-практична конференція ДЕСЯТІ ОСІННІ ЮРИДИЧНІ ЧИТАННЯ

У Хмельницькому університеті управління та права 18—19 листопада 2011 року відбулася Міжнародна науково-практична конференція молодих вчених «Десяті осінні юридичні читання». Конференція вже стала традиційною і проводиться щорічно. Про участь у конференції заявили понад 450 делегатів з усіх регіонів України та інших держав, в тому числі з Республіки Білорусь та Росії. На заході були присутні кращі представники молодіжної наукової еліти з провідних вищих навчальних та наукових закладів.

Серед учасників цієї конференції були представники і нашого Фінансово-правового коледжу Київського національного університету імені Тараса Шевченка: СКІДАНОВ Артем (IV курс, юр. ф-т), «Права, що пов'язані з публічним сповіщенням, та їхнє обмеження в ЄС та Україні»; ПОГРЕБНЯК Марія (IV курс, юр. ф-т), «Права особи не свідчити проти себе та близьких у кримінальному процесі»; КУРКІНА Владислава (IV курс, юр. ф-т), «Адаптація українського законодавства до законодавства ЄС».

Тож вітаємо наших студентів-учасників конференції та бажаємо успіхів бути активними і цілеспрямованими в науковій та професійній діяльності. ■

КРУГЛИЙ СТІЛ «ПРАВА ЛЮДИНИ ОЧИМА МОЛОДІ»

23 листопада 2011 р. в Юридичному інституті Національного авіаційного університету на базі кафедри теорії та історії держави і права відбувся круглий стіл «Права людини очима молоді». Захід організовано та проведено за активної участі викладачів і студентів Юридичного інституту, Фінансово-правового коледжу Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, учнів 11 класів ліцеїв Києва.

Серед учасників цього заходу була студентка Фінансово-правового коледжу БУРЛАЙ Оксана (III курс, юр. ф-т), «Поняття прав людини та їх міжнародно-правове регулювання».

В ході дискусії учасники круглого столу обговорили актуальні питання нормативного закріплення і механізму реалізації прав людини та молоді в Україні. ■



Адміністрація Коледжу нагородила учасників Міжнародної науково-практичної конференції та Круглого столу

Шановні юні науковці!

24 лютого 2012 р.

на базі
Київського національного
університету
імені Тараса Шевченка
відбудеться:

Міжнародна
науково-практична
конференція

КИЇВСЬКА ЦИВІЛІСТИЧНА ШКОЛА ПРАВА

Основні тематичні напрями
конференції:

1. Основні положення цивільного права.
2. Суб'єкти і об'єкти цивільного права.
3. Правочини (угоди).
4. Представництво і довіреність.
5. Позовна давність.
6. Особисті немайнові права.
7. Речове право (право власності).
8. Інтелектуальна власність.
9. Зобов'язальне право.
10. Спадкове право.
11. Міжнародне приватне право.
12. Сімейне право.
13. Право соціального забезпечення.

Для участі у конференції звертайтеся у Коледжі до зав. випускової кафедри приватного права доц. **Майданик Н. І.** ■

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДІЄЗДАТНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПРАВА НА ЗАПОВІТ



Тетяна СНЕГІРЬОВА, II курс, юр. ф-т
Науковий керівник: МАЙДАНИК Н. І.

Відповідно до ст. 1216 Цивільного кодексу України (далі — ЦК України) спадкуванням є перехід прав та обов'язків (спадщини) від фізичної особи, яка померла (спадкодавця) до інших осіб (спадкоємців).

Інститут спадкового права є одним з найважливіших в системі права будь-якої держави, оскільки об'єктом спадкування є право власності. Як зазначає Ю. Заїка, спадкування забезпечує стабільність у суспільстві, сприяє збереженню сімейних устоїв, діловій активності, спонукає до успішної праці.

ЦК України передбачає два види спадкування: за заповітом і за законом. Однак, право розпоряджатися власним майном особою здійснює саме через укладення заповіту. Але реалізувати право розпоряджатися своїм майном на випадок своєї смерті фізична особа може лише тоді, коли в неї виникає право на заповіт.

Відповідно до ч. 1 ст. 1234 ЦК України право на заповіт має фізична особа з повною цивільною дієздатністю. Крім того, п. 17 постанови Пленуму Верховного Суду України № 7 від 30 квітня 2008 року «Про судову практику у справах про спадкування» передбачає, що не мають права на складання заповіту недієздатні, малолітні, неповнолітні особи (крім осіб, які в установленому порядку набули повну дієздатність), особи з неповною цивільною дієздатністю та представники від імені заповідача. Заповіти, складені вказаними особами є нікчемними.

З вищевикладеного виникає ряд проблемних питань: чи не обмежує ЦК України права неповнолітніх осіб стосовно можливості укладення договору, чи є виправданим позбавлення права на складання заповіту обмежених у цивільній дієздатності за рішенням суду.

Відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 32 ЦК України фізична особа у віці від 14 до 18 років (неповнолітня особа) має право самостійно розпоряджатися своїм заробтком, стипендією або іншими доходами. Але неповнолітня особа не має права розпоряджатися зазначеними коштами шляхом складання заповіту. Оскільки, відповідно до ч. 2 ст. 203 ЦК України особа, яка вчиняє правочин, повинна мати необхідний обсяг цивільної дієздатності.

Згідно цивільного законодавства України неповнолітня особа вчиняє правочини за згодою батьків (усиновлювачів) або піклувальників. Але за вимогами законодавства неповнолітні не мають права на складання заповіту, навіть якщо на це є згода батьків (усиновлювачів) або піклувальників тому, що коло правочинів, які можуть бути вчинені неповнолітньою особою за згодою вищевказаних осіб, визначено законом.

Отже, можна зробити висновок, що особи, які не мають повної цивільної дієздатності взагалі не мають права реалізувати право розпорядження майном, яким за законом володіють і можуть розпоряджатися, шляхом складання заповіту.

Цивільне законодавство України передбачає набуття повної цивільної дієздатності до досягнення фізичною особою 18 ро-

ків. А саме, повна цивільна дієздатність може бути надана фізичній особі, яка:

- досягла 16 років і працює за трудовим договором (ч. 1 ст. 35 ЦК України);
- записана батьком або матір'ю дитини (ч. 1 ст. 35 ЦК України);
- досягла 16 років і бажає займатись підприємницькою діяльністю (ч. 3 ст. 34 ЦК України);
- зареєстрована в шлюбі (ч. 2 ст. 34 ЦК України).

Чи мають право на заповіт особи, які в установленому порядку набули повну цивільну дієздатність? Відповідно до п. 17 постанови Пленуму Верховного Суду України особи, які в установленому порядку набули повну цивільну дієздатність мають право на заповіт. На нашу думку, рішення законодавця є вірним, адже в такому випадку заповідальна дієздатність співвідноситься з повною цивільною дієздатністю.

Згідно чинного законодавства права на заповіт не мають особи з обмеженою дієздатністю. Мотивація того, що особа, яка зловживає спиртними напоями, наркотичними засобами, токсичними речовинами і цим ставить себе чи свою сім'ю, а також інших осіб, яких вона за законом зобов'язана утримувати, у скрутне матеріальне становище не є підставою для заборони права на заповіт, оскільки обмежено дієздатна особа майнове становище вищезазначених осіб не погіршує. Адже, відповідно до ч. 3 ст. 1235 ЦК України заповідач не може позбавити права на спадкування осіб, які мають право на обов'язкову частку у спадщині (тобто осіб, яких вона за законом зобов'язана утримувати). Законодавством України передбачено, що заповіт укладений особою з обмеженою дієздатністю є нікчемними, навіть якщо є згода піклувальника на його укладення.

Це одним колізійним питанням є право на заповіт недієздатної особи. Здоровий глузд підказує, що фізична особа, яка внаслідок хронічного, стійкого психічного розладу не здатна усвідомлювати значення своїх дій та (або) керуватися ними не повинна мати права на складання заповіту. Це законодавець передбачив і тому такі особи не мають права на заповіт. Але виникає питання: як недієздатна особа може реалізувати право розпорядження майном, якщо здійснити це особисто вона не має права? Відповідно до ч. 3 ст. 41 ЦК України правочини від імені недієздатної особи здійснює її опікун. Однак, відповідно до ч. 2 ст. 1234 ЦК України право на заповіт здійснюється особисто. Таким чином, розпоряджатися майном обмежено дієздатним та недієздатним особам шляхом складання заповіту заборонено законом і такі правочини є нікчемними.

Отже, з вищевикладеного можна зробити висновок, що норми цивільного права, зокрема ті, що стосуються спадкового права є досить колізійними. З одного боку, — вони обмежують права громадян розпоряджатися власним майном, а з іншого — захищають таких осіб від неправомірних дій інших осіб, які мають намір заволодіти майном. У зв'язку з цим вважаємо доцільним передбачити в ЦК України норму, якою буде передбачено право осіб, які не мають повної цивільної дієздатності, розпоряджатися власним майном шляхом складання заповіту за згодою піклувальника. ■

До уваги юних науковців!!!

На юридичному факультеті Київського національного університету імені Тараса Шевченка заплановано проведення у 2012 році наступні конференції. На конференцію запрошуються молоді вчені провідних навчальних закладів України, Росії, Білорусії, Литви, Грузії, Польщі та інші.

1. Міжнародна науково-практична конференція молодих вчених «Актуальні питання державотворення в Україні». **3-тя декада квітня 2012 року.** БЕРЗІН П. С., БОБОНІЧ Є. Ф. (TQSBV'2012);

2. Міжнародна науково-практична конференція «Безпека людини, суспільства, держави: правові проблеми сьогодення». **2-а декада листопада 2012 року.** БЕРЗІН П. С., БІЛЕНЧУК П. Д., (SHSSLPTC'2012)

Юридичний факультет • Тел.: 239 3186, 239 3494 • E-mail: programmist@i.ua

У Коледжі Вам необхідно звертатися до зав. випускової кафедри приватного права доц. МАЙДАНИК Н. І.



ОСНОВИ МЕТОДИКИ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ТОРГІВЛЕЮ ЛЮДЬМИ



Ольга ПОЛОЖАЄНКО,
III курс, юр. ф-т

Торгівля людьми — одна з найбільш актуальних проблем сучасності.

Жертвами сучасних форм рабства в усьому світі щорічно стають мільйони людей. Окрім економічних причин, які змушують шукати роботу за кордоном або в різних регіонах своєї країни, важливими факторами, що сприяють торгівлі людьми, є відсутність достовірної інформації про можливості працевлаштування, незнання своїх прав. Таким чином, великого значення набуває повне й відповідальне інформування суспільства про цю серйозну проблему як один із найнебезпечніших злочинів проти особистості. Ключову роль у цьому процесі відіграють ЗМІ.

Вперше про торгівлю людьми, як про глобальну проблему було заявлено на початку ХХ століття. Тоді ж виникла потреба напрацювання системних підходів до боротьби із цим явищем. Потрібно зазначити, що дана проблема є актуальною на сьогоднішній день не тільки в Україні, а й в усьому світі.

На сьогоднішній день Україна займає майже останнє місце серед країн світу за рівнем соціальної забезпеченості населення і, на жаль, одне з перших місць за корупційністю та злочинністю. Саме тому такий прибутковий вид злочинної діяльності, як торгівля людьми, набув у нашій країні ширшого розмаху.

Зберігаючи традиції замовчувати про негаразди, а також про свою неспроможність в їх подоланні, наш уряд «робив вигляд» ніби проблема торгівлі людьми України його не стосується. Можливо ця позиція зберігалася б і надалі, якби в міжнародній системі Україну не ідентифікували як основну постачальницю «живого товару» на відкриті і таємні ринки Європи та Азії.

До цього часу порятунком жертв торгівлі людьми займаються неурядові правозахисні організації. Окрім активної діяльності в напрямку повернення потерпілих додому, вони здійснюють цілу низку превентивних заходів, а саме: друкують та розповсюджують листівки, буклети, статті, проводять семінарські заняття з цих питань.

Але проблеми таких масштабів повинні вирішуватися на більш високому рівні. І все ж таки, як саме здійснюється торгівля людьми в Україні?

Для того, щоб з'ясувати причини виникнення торгівлі людьми, необхідно розділити її жертви на три категорії: 1) чоловіки; 2) жінки; 3) діти.

Перша категорія — чоловіки. Вони стають жертвами переважно тому, що шукають кращих умов праці, роботи, яка б добре оплачувалась.

Друга категорія — жінки. На першому місці серед причин поширення торгівлі жінками стоїть практична неможливість отримати ро-



боту в Україні. За статистичними даними 80% безробітних в Україні складають жінки. Опинившись у скрутному матеріальному становищі, вони змушені шукати роботу за межами України через об'яви про працевлаштування за кордоном, які друкуються майже в усіх українських газетах.

Що стосується дітей, то вони, на жаль, зовсім беззахисні і довірливі, а тому є легкою поживою для торгівців та посередників торгівлі людьми. Крім того, чинне законодавство дуже недосконале, а тому питання про захист прав та інтересів наших дітей залишається досі відкритим.

Існують і загальні причини торгівлі людьми:

1. Недостатнє інформування населення засобами масової інформації про те, що насправді відбувається з людьми, які йдуть працювати за кордон. Особливо це стосується малих міст та районних центрів, внаслідок чого їх населення найчастіше стає жертвою неправдоподібних і фальшивих оголошень стосовно працевлаштування за кордоном.

2. Інтернаціоналізація тіньової економіки.

3. Прозорість кордонів.

4. Недостатньо врегульована законодавча база для того, щоб вирішувати такі питання.

5. Недостатня контрольованість діяльності туристичних фірм та допуск їх до оформлення виїзних документів.

6. Недосконалість зразка анкети для отримання закордонного паспорта, в якій не вказується країна та мета виїзду.

7. «Сексоманія», на яку хворіють всі столиці та великі міста Східної, Центральної та Західної Європи. Мова йде про Афіни, Берлін, Будапешт, Відень, Гамбург, Москву, Прагу, Ригу, Київ, Цюрих. Враховуючи те, що Україна славиться гарними жінками, не дивно, що вона стала постачальником найдорожчого та якісного «товару» для зайняття проституцією. Так, за повідомленням громадян України, що мають контакти з Посольством України в Афінах, у столиці Греції та Салоніках приблизно 3 тис. молодих українців залучено до легальної та нелегальної проституції, більшість яких була втягнута в цей бізнес під злочинним впливом грецьких та українських торгівців людьми.

Торгівці людьми використовують різні шляхи та засоби для втягнення в свій бізнес українських громадян:

1. Трудові угоди складають таким чином, що умови найму і характер професії, також обов'язки роботодавця сформульовані дуже розпливчасто, в результаті чого громадяни України отримують роботу, яка їх не влаштовує, обмежує їх права, але при цьому ніяких порушень умов угоди немає.

2. Організують, так звані, шлюбні агентства, діяльність яких не підлягає перевірці та ліцензуванню. За допомогою «свах», укладають угоди з українськими дівчатами про шлюб із заможними іноземцями, проте насправді продають їх у рабство.

3. Надсилають запрошення дівчатам на «кастинг-перегляд», з наданням короткострокових віз. Коли віза закінчується, за умови відсутності грошей, дівчата позбавляються можливості повернутися додому.

4. «Діяти мистецтва», що пов'язані з торгівцями людьми, пропонують зарубіжні гастролі театральнo-концертним групам, ансамблям та хоровим колективам, допомагають в оформленні виїзних документів, а потім, за допомогою фізичного та психічного впливу, змушують їх займатися незаконною діяльністю та виставляють на продаж.

5. Студентам пропонують короткотермінову роботу за кордоном, переважно в Німеччині та Ірландії, з оплатою праці, проживанням у сім'ї, з наданням можливості поглибленого вивчення мови. Як правило, студенти потрапляють у такі умови праці, за яких виконати встановлені норми, найчастіше у сільському господарстві, неможливо. В результаті вони не отримують обіцяні гроші і потрапляють у боргову кабалу, оскільки не відпрацьовують витрачені кошти на їх проживання та харчування. Виїхати з країни можна лише за умови виплати боргу або з «порожніми кишенями».

6. Торгівці дітьми застосовують такий спосіб, як запрошення хворих дітей до санаторіїв та лікувальних закладів для їх оздоровлення. Також запрошують школярів до дитячих будинків відпочинку та таборів до Франції, Кіпру, Болгарії та Туреччини. Багато з тих дітей, які прийняли ці пропозиції, до України не повернулися, їх використовують в якості донорів для трансплантації органів; залучають до злочинної діяльності; використовують у секс-індустрії і порнобізнесі.

7. Українських чоловіків вербують на сезонні роботи до Чехії, Сербії, Хорватії, Польщі та ін. країни. Виїхавши за межі України, в них відбирають особисті документи, після чого продають, як рабів, замовникам. Останні використовують рабів для збирання урожаю, виснажливої праці на промислових підприємствах, у будівництві та готують їх в якості бойовиків у збройних конфліктах.

Кажучи про організацію боротьби з торгівлею людьми, перш за все необхідно зазначити, що майже кожна країна має в своєму кримінальному законодавстві юридичні норми, у відповідності з якими настає криміналь-

на відповідальність за торгівлю людьми. В Україні існують наступні методики розслідування даних видів злочинів. І вони можуть розглядатися в двох аспектах. По-перше, це сам процес розслідування злочинів як специфічна діяльність уповноважених законом органів та осіб, що здійснюється на підставі застосування засобів криміналістичної техніки, прийомів слідчої тактики, методів розслідування певних видів злочинів. По-друге, це розділ науки криміналістики, який містить систему комплексних криміналістичних рекомендацій щодо виявлення, розслідування та профілактики окремих видів злочинів.

Методика розслідування злочинів включає в себе:

- 1) криміналістичну характеристику;
- 2) обставини, що підлягають доказуванню;
- 3) особливості порушення кримінальної справи;
- 4) типові слідчі ситуації, побудова версій та планування розслідування;
- 5) тактика проведення першочергових і подальших окремих слідчих дій;
- 6) профілактика дій слідчого при розслідуванні конкретного злочину.

Криміналістична характеристика включає в себе такі елементи:

- 1) особу злочинця;
- 2) способи підготовки до злочину, способи вчинення злочину, способи приховування злочину;
- 3) особу потерпілого;
- 4) предмет злочинного посягання;
- 5) обстановку вчинення злочину і наслідки у вигляді будь-яких змін, викликаних злочином (слідова картина).

Висновок. Україна разом з іншими країнами комплексно підійшла до вирішення проблеми торгівлі людьми. Урядом затверджено програму протидії цьому явищу, прийнято спеціальне законодавство про кримінальну відповідальність за торгівлю людьми, створено спеціалізовані підрозділи ОВС по боротьбі з цим злочином. Але на жаль, в даний час, ці програми повною мірою в Україні не виконуються.

Торгівля людьми — це недопустиме суспільне явище, якому необхідно рішуче протидіяти. Боротьба з ним вимагає вироблення ефективних методів як, на державних, так і на міжнародних рівнях.

Тому, я вважаю, що до даного явища потрібно підходити не просто як до серйозної проблеми, а і як до серйозного злочину, наслідки якого, найчастіше є невідворотними. Спираючись на це, на мою думку, однієї, або навіть кількох статей у Кримінальному кодексі замало, для того щоб з впевненістю вважати, що дана проблема є вирішеною. Потрібно провести ретельнішу імплементацію норм міжнародного права до законодавства України у тому числі виконувати норми конвенцій.

Так само ми усвідомлюємо, що тільки спільними діями держави, яка визнає пріоритет особистості, і неурядових організацій, що здійснюють контроль за діяльністю держави з метою підвищення ефективності його роботи в захисті прав людини та активізації особистісного фактора, можна вирішити означені проблеми. ■



КРИМІНАЛЬНА ЛАБОРАТОРІЯ КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ПРАВА НАНУ

Олена ЧЕРКЕСОВА, Антон ДУДКІН, III курс, юр. ф-т

Адміністрацією Фінансово-правового коледжу було організовано екскурсію до Київського університету права НАН України у криміналістичну лабораторію професора Геннадія Семеновича Семакова. Всі студенти нашої групи із задоволенням відвідують лекції pana професора з криміналістики. Шановний Геннадій Семенович викладає в нашому коледжі тільки другий рік, але його предмет полюбили усі студенти.

Криміналістична лабораторія професора знаходиться в звичайній аудиторії, поруч з якою є кабінет Геннадія Семеновича. В ньому ми побачили документи, які підтверджують вчені звання нашого професора. Дізналися, що професор Семаков ще і академік Міжнародної кадрової академії.

Київський університет права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України. Детальніше ми дізнались від проректора з виховної роботи доц. Левківської Галини Петрівни, яка гостинно зустріла нас в холі навчального закладу. В цьому ж приміщенні знаходиться картинна галерея, яка постійно змінює свої експонати.

Київський університет права один з найавторитетніших провідних навчальних закладів України та єдиний у нашій державі заклад освіти, підпорядкований Національній академії наук України.

Напрями підготовки: 1) Право; 2) Міжнародні відносини.

Спеціальності: 1) Правознавство; 2) Міжнародне право.

Викладачами профілюючих дисциплін є провідні науковці НАН України, серед яких один академік, чотири члени кореспонденти НАН України, 20 докторів наук, понад 60 кандидатів наук, доцентів і асистентів. Маючи великий досвід викладацької роботи, науковці прагнуть передати свої знання молодому поколінню.

Таким був шлях практичної реалізації створення вищого юридичного навчального закладу, де є реальна можливість отримання знань і досвіду за новою формою навчання на базі оптимального поєднання фундаментальної науки та освіти.

Київський університет права НАН України готує висококваліфікованих юристів для державних і правоохоронних органів, сфери ринкової економіки та наукової сфери. Четвертий рівень акредитації надає можливість отримати диплом бакалавра, спеціаліста та магістра державного зразка.

Для нас це була захоплююча екскурсія по найцікавішим куточкам університету, а потім Геннадій Семенович провів нас до своєї лабораторії. Вона має наглядні матеріали, які необхідні криміналісту в своїй сфері діяльності. Нас зацікавила колекція вогнепальної і холодної зброї, бо ми тільки пройшли цікавий курс лекцій із судової балістики.

В кабінеті професора знаходиться велике зібрання підручників за галузями кримінального права, з яких більшість є роботами Семакова Геннадія Семеновича. Кабінет оснащений сучасними технічними засобами, що дало нам змогу подивитись пізнавальний фільм, в якому зібрані такі матеріали що не можна знайти ні в підручниках, ні в Інтернеті. Професор продемонстрував нам криміналістичні приладдя, які він колекціонував впродовж своєї кар'єри.

Студенти III курсу виносять свою подяку завідувачій денним відділенням юридичного факультету Ірині Сергіївні Кульмінській та професору Геннадію Семеновичу Семакову за цікаву екскурсію і чудові враження. ■



Елизавета
ВОЙЦЕХОВИЧ,
Ганна ЄЛЬЧИК,
II курс, юр. ф-т



Нещодавно, викладач конституційного права Павленко Людмила Анатоліївна запропонувала нам відвідати Верховну Раду України. Ми відразу погодилися, адже для когось це міг бути єдиний шанс потрапити за стіни цього величнього адміністративного будинку.

І ось ми стоїмо біля першого під'їзду українського парламенту, знайомимось з нашим екскурсоводом, яка починає нашу екскурсію з історії цієї будівлі.

На початку 1934 року після перенесення столиці УРСР з міста Харкова до міста Києва було розроблено і затверджено генеральний план будівництва та реконструкції міста над Дніпром.

З'ясувалось, що на той час у нашому древньому місті не було таких адміністративних будинків, де могли б працювати вищі органи влади. У кінці 1935 року було оголошено конкурс на кращий проект цього будинку до якого були залучені провідні фахівці, відомі в Україні архітектори: В. Риков, В. Заболотний, С. Григор'єв і Є. Штейнберг. Журі зупинило свій вибір на проекті, запропонованому В. Г. Заболотним.

Будинок спроектовано у строгій прямокутно-симетричній формі, який має три поверхи. Його увінчує купол з металу і скла. Скляний купол з освітлювальним плафоном забезпечує приміщення природним світлом. Діаметр плафона близько 16 м. У центрі його розміщено кришталеву люстру, що за формою нагадує соняшник, мотив якого часто використовується в українському народному мистецтві.

Як тільки ми увійшли у вестибюль головного входу ми побачили залу з парадними сходами зі світлим кулуарами-фойє другого поверху.

Перш за все, варто відзначити велику художню композицію «Квітуча Україна», виконану в плафоні лєнінградськими художниками В. і Б. Щербаковими, яка розташована у центральній частині стелі головного фойє над парадними сходами. Цей плафон ніби ілюзорно продовжує простір інтер'єру.

На цокольному поверсі будинку розташована нова конференц-зала, яка була споруджена під час реконструкції старих приміщень кінозали у 1998–1999 роках, очолювана головним архітектором Тетяною Філіпповою.

І ось наш гід запропонувала завітати у цю залу. У центрі розміщується круглий стіл, а вздовж торцевої стіни — місця для гостей і преси, де нам і запропонували сісти. Столи обладнані мікрофонами та навушниками для синхронного перекладу. Біля центральної стіни на пересувній плат-

ЕКСКУРСІЯ У «СЕРЦЕ» НАШОЇ ДЕРЖАВИ — ДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

формі встановлюється телевізійний екран, на бокових стінах розміщені малі телеекрани. Зала освітлюється трьома великими кришталевими люстрами.

На другому поверсі ми одразу звернули увагу на картину, яка має назву «Державотворення», художник якої є О. Кулаков. На полотні відображено момент прийняття Акту проголошення незалежності України. Відкриття картини відбулося 22 серпня 2001 р. з нагоди 10-ї річниці Незалежності України.

Центром об'ємної композиції будинку Верховної Ради України є розташована на другому поверсі сесійна зала на 1000 місць.

Місця народних депутатів України розташовані у партері сесійної зали відповідно до фракцій і груп Верховної Ради України. До структури сесійної зали належать:

- ◆ партер з секторною системою розміщення місць займають народні депутати України;
- ◆ стіл президії на підвищеній частині підлоги з місцями, призначеними для Голови Верховної Ради України та двох його заступників;
- ◆ ложа Президента України (праворуч від столу президії);
- ◆ ложа уряду (ліворуч від столу президії);
- ◆ ложа для поважних гостей;
- ◆ трибуна для доповідача (нижче столу президії);
- ◆ інші ложі партеру займають народні депутати України;
- ◆ балкон, на якому розташовані ложі дипломатичного корпусу та преси, місця для гостей.

У сесійній залі Верховної Ради України відбувалися визначні події історії нашої країни. 16 липня 1990 р. Верховна Рада України прийняла Декларацію про державний суверенітет України, а 24 серпня 1991 р. проголосила Україну незалежною демократичною державою. У цьому при-

міщенні 28 червня 1996 р. Верховною Радою України було прийнято нову Конституцію, яка визначає Україну як суверенну і незалежну, соціальну і правову державу. Саме тут у грудні 1991 р. складав присягу на вірність народу України перший Президент України Леонід Кравчук, в липні 1994 р. — Президент України Леонід Кучма, в січні 2005 р. — Президент України Віктор Ющенко, а у лютому 2010 р. — Президент України Віктор Янукович.

Прикладом найкращого інтер'єру будинку є фойє III поверху, вирішене у вигляді колони, що підтримує стелю, розділену на невеликі плафони з люстрами. Ліпні деталі, інкрустація та інше декоративне оздоблення інтер'єрів органічно поєднують у собі стиль спрощеної класики з суто українськими мотивами декоративного мистецтва.

У холі відбуваються термінові засідання депутатських фракцій і груп, розміщено кулуари ложі преси, де відбуваються прес-конференції, брифінги, інтерв'ю тощо. Під час парламентських слухань та розгляду конкретних питань у сесійній залі в фойє III поверху виставляються тематичні інформаційні експозиції. Періодично проводяться виставки живопису, графіки, народної творчості, фото, книжкових, документальних, музейних та інших експозицій. Ми мали змогу побачити виставку малюнків «Заради майбутнього».

Як велично звучить слово Верховна Рада України. Для кожного українця, ці слова мають велике значення, адже Верховна Рада це законотворчий орган державної влади України. Саме у Верховній Раді твориться історія нашої батьківщини, нашого народу, нашої Незалежної України. Саме таку велич відчували наші студенти 9 листопада які мали змогу побувати на екскурсії у «серці» нашої країни. ■





Вікторія КОМАРНИЦЬКА,
Анастасія ШАРИПОВА, I курс, юр. ф-т



Історія створення Київського національного університету імені Тараса Шевченка і розвитку правничої думки в ньому є складовою частиною навчального плану студентів I курсу напрямку «Правознавство». На лекціях та семінарських заняттях ми вивчаємо історію Київського Університету, видатних науковців, їх вклад в правничу думку. Не аби яке значення у розвитку Університету займає вивчення його минулого. Як сказав М. Покровський: «Знати — означає передбачати, а передбачати означає мати змогу або панувати. Знання минулого дає нам таким чином владу над майбутнім» (Руська Історія, 1920). Тож для ознайомлення з пам'ятками минулого було створено у 1978 році музей «Історії КНУ ім. Т. Г. Шевченка». Так 14.10.2011 року студенти I курсу відвідали його. Ми були вражені та здивовані минулим університету, де ми маємо честь навчатися. Ми мали змогу на власні очі побачити та дізнатися славний шлях університету протягом декількох сторіч.

Протягом багатьох десятиліть громадськість намагалась сприяти створенню в Києві університету. Та російське самодержавство побоювалося, щоб він не став центром національно-визвольного руху в Україні. І ці побоювання були небезпідставні. Адже Київський університет дійсно згуртував передових діячів епохи, став центром формування національної свідомості українства. У XIX ст. враховуючи потребу українських земель у вищій освіті, в Києві було відкрито Київський Імператорський Університет Святого Володимира, з якого і ведеться відлік сучасної історії університету.

8 листопада 1833 р. з'явився указ царя Миколи I про відкриття в Києві «Імператорського університету Св. Володимира». Але лише за рік Університет побачив світ. Публічне відкриття відбулось 15 липня 1834 року і супроводжувалось урочистою літургією в Києво-Печерській Лаврі. 27 липня 1834 року Київський університет прийняв перших студентів. Їх було всього 62 чоловіки і 57 з них були діти дворян, навчання було тоді платне, і складало 25 рублів на семестр, практично не доступне для бідних. Характерним для Київського університету було те, що з самого початку його утворення царська влада встановила жорстокий контроль за професорами і студентами. Згідно з інструкцією, складеною князем П. О. Ширинським-Шихматовим, кожний професор перед тим, як почати читати лекції, зобов'язаний був надати декану факультету програму курсу із вказівкою творів, якими треба користуватися. Головна вимога до програми полягала в тому, «щоб у її змісті не ховалося нічого, що суперечило б вченню православної церкви, способу правління і духу державних установ».

Ім'я Св. Володимира університет носив до 1917 року. Свого будинку він не мав, і тому орендував будинок капітана Корта, який знаходився на Печерську (він не зберігся до нашого часу), там лишилася лише вулиця Університетська біля Бессарабської площі. Згодом постає питання про будівництво окремого будинку тому, що зростає кількість студентів та факультетів. Студентів через декілька років становило вже 600 осіб, і звичайно викладачів більше. Тому було оголошено всеросійський конкурс на кращий проект будинку Університету на якому кращим було визнано проект архітектора Вікентія Івановича Беретті. У 1837 році за його проектом починається будівництво, яке велось декілька років аж по 1842 рік, а внутрішні роботи аж по 1843 рік. Саме будинок університету дав початок новому району Києва, який згодом почали називати «Новостворівським». Існує декілька версій стосовно кольору університету, і ось одна з них. По закінченню будівництва будинок-фортецю фарбують кольором який називався «колір дикого каменя» — це був загально прийнятий колір усієї Російської імперії і власне Санкт-Петербургу. Є документ який свідчить про те, що Російський Імператор наказав: «Окрасить это здание таким цветом, каким

окрашен Зимний Дворец в Санкт-Петербурге, то есть под «дикий камень». Заметите, что этот цвет удаляет всякую пестроту и есть самый приличный для большого здания».

З самих перших днів заняття виховний процес в університеті відрізнявся своєю суворого дисципліною. Не важливо на якому факультеті навчався студент йому викладали обов'язково такі дисципліни як: Музика, Фехтування, Верховна їзда, Малювання, та інші. Це було обов'язково для всіх студентів аби вони були всебічно розвинені. Був розклад православних богослужінь, на які студент повинен був обов'язково з'являтися. Навчання починалося з 8:00 ранку і тривало до 19:00 вечора без перерв, Імператор слідував, «чтобы крамола не проникла в стены Университета», особливу увагу приділяв польським національним рухам. На четвертому поверсі знаходився карцер для студентів. Студенти каралися за різні провини в навчанні. Це була кімната без вікна, де стояло дерев'яне ліжко без білизни, можна було брати хліб, воду і книги, щоб можна було навчатися. Студент міг потрапити до карцеру від 3-х днів до 2-х тижнів.

Серед відомих випускників були: Наталія Полонська-Василенко (вона стала першою жінкою, приват-доцентом університету); Микола Лисенко (основоположник класичної української музики, він створив хор «Капела Дніпро» який досі існує в університеті); Михайло Драгоманов; Михайло Грушевський; Микола Боголюбов (він у 15 років став аспірантом академіка Крилова, у 20 років професором) та інші.

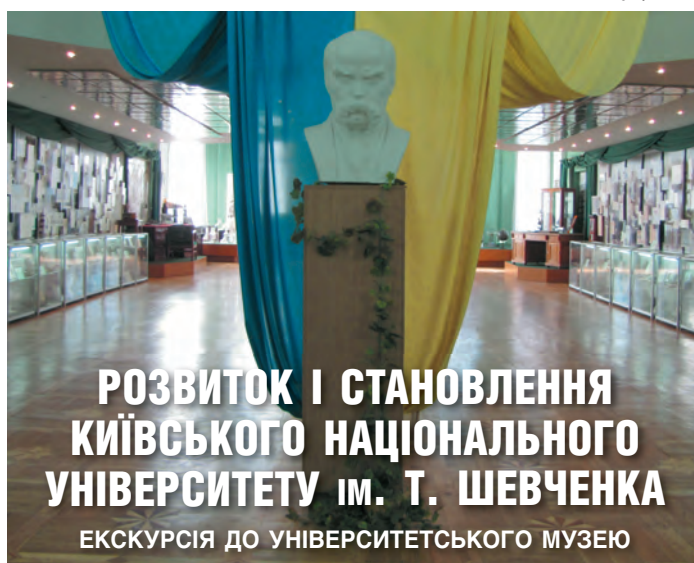
В березні 1939 року коли святкували 125-річчя з Дня народження Шевченка, було відкрито пам'ятник Т. Г. Шевченкові в парку напроти Червоного корпусу. Університету було присвоєно ім'я Т. Г. Шевченка. Як нам вже стало відомо з екскурсії від 21 квітня 1994 року Київський університет став національним університетом України.

На сьогодні Київський національний університет — вищий навчально-науковий заклад, який готує спеціалістів з багатьох галузей знань і проводить широку науково-дослідну роботу. Він об'єднує 14 факультетів, 6 навчальних Інститутів, Центр українознавства, Наукову бібліотеку, Астрономічну обсерваторію, Канівський державний заповідник. Університет є співзасновником трьох інститутів та двох коледжів. В цих структурах вчать тисячі студентів.

Тут виховувалася національна інтелігенція, тут волелюбний дух і визвольна боротьба українського народу здобували своїх провідників. Чи мало нагород свідчать про авторитет університету серед інших вищих навчальних закладів. У 2005—2009 рр. за рейтингами тижневиків «Корресподент», «Компас» та «Дзеркало тижня», в рубриці «Лучшие ВУЗы Украины глазами работодателей» — Київський університет зайняв перше місце серед 200 українських вищих навчальних закладів усіх форм власності. За версією Webometrics Ranking of World Universities у 2010 р. КНУ єдиний з українських вищих навчальних закладів увійшов до 100 кращих університетів Центральної та Східної Європи (67 місце), за тим же критерієм він займав 1-е місце в рейтингу найпрестижніших вузів України, і займав 1346-е місце серед 6000 найкращих університетів світу.

Нині університет продовжує жити повноцінним життям. Культ знань, висока ерудиція, загальна культура, прагнення творити, примножувати блага на користь свого народу, незалежної України — таким є сьогодні Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Університет пройшов великий і складний шлях, зробив неоціненний внесок у розвиток духовності України.

Ми були приємно задоволені, бо дізнались про велику та багатогранну історію нашого університету, яка має плодотворний та неоціненний вплив на нас, і вивчення якої допомагає нашому становленню в майбутньому, особливо як юристів. Адже Юридичний факультет КНУ ім. Т. Шевченка був першим істинно правничим факультетом на Європейському континенті. Ми, студенти I курсу спеціальності «Правознавство», зробили правильний вибір щодо нашого майбутнього, саме Київський Національний Університет ім. Т. Шевченка — перша фундаментальна сходинка в нашому професійному розвитку і тільки тут майбутні юристи мають змогу реалізувати як слід свої здібності у навчанні. ■



**РОЗВИТОК І СТАНОВЛЕННЯ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА**
ЕКСКУРСІЯ ДО УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО МУЗЕЮ

Регіональними центрами оцінювання якості освіти 30 листопада 2011 року о 24.00 завершилась реєстрація майбутніх абітурієнтів, які виявили бажання спробувати власні сили у зовнішньому незалежному оцінюванні.

Зазначимо, що у пробному зовнішньому незалежному оцінюванні навчальних досягнень виявили бажання взяти участь понад 90 студентів нашого Коледжу, більша кількість яких сьогодні навчається за спеціальністю «Фінанси та кредит», освітньо-кваліфікаційний рівень підготовки — молодші спеціалісти. Слід наголосити на тому, що саме ці студенти поставили собі за мету отримати в нашому вищому навчальному закладі дві вищі базові освіти, за двома спеціальностями: «Фінанси і кредит» та «Правознавство», на яких вони матимуть можливість навчатися, відповідно, на денній та заочній формах навчання. Але, для того, щоб їх ціль стала справді досяжною, обов'язковою умовою є наявність сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання.

Отже, на початку знову повернемося до пробного зовнішнього незалежного оцінювання. Порядок проведення пробного тестування регламентовано «Положенням про проведення зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень випускників навчальних закладів системи загальної середньої освіти», затвердженим наказом Монмолодьспорту України від 29.05.2008 р. № 479, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11.06.2008 р. за № 522/15213 (зі змінами).

Пробне тестування здійснюється за технологією та процедурами, що розробляються Українським центром оцінювання якості освіти. Тести пробного тестування відрецьзовані та схвалені провідними фахівцями Монмолодьспорту України.

Місце проведення — пункти пробного тестування, що створені з дотриманням вимог Українського центру оцінювання якості освіти до їхньої організації. Кожен учасник має обрати адміністративно-територіальну одиницю для проходження пробного тестування (пункти тестування створюються за умов реєстрації не менше ніж 60 осіб у кожній із зазначених адміністративно-територіальних одиниць в день тестування).

Допуск на пункт пробного тестування здійснюється на підставі таких документів:

- ✓ сертифікат участі в пробному тестуванні з відповідного предмета (відповідних предметів, але більше 2-х);
- ✓ затримання для участі у пробному тестуванні з відповідного предмета (відповідних предметів);
- ✓ документ, що посвідчує особу на основі якого було здійснено реєстрацію (свідчення про народження, студентський квиток або паспорт).

Головною метою проведення пробного ЗНО є не тільки можливість ознайомлення з процедурою проведення тестування, яка максимально наближена до основного ЗНО, а також можливість попрацювати з тестовими зошитами та бланками відповідей, оцінити свій рівень знань за допомогою отриманих балів із правильними відповідями, а також отримати навички ефективного використання часу на тестування, що дуже важливим фактором та запорукою майбутніх найкращих результатів.

Слід звернути увагу на те, що кожен зареєстрований учасник має можливість скласти пробні тести не більше, як з двох навчальних предметів за власним вибором і відповідності з графіком проведення пробного ЗНО, яке



буде проводитись у дві сесії.

Отже, **перша сесія — 24 березня 2012 року**. Пробне тестування з української мови та літератури та іноземної мови.

Друга сесія — 31 березня 2012 року. Пробне тестування з історії України, математики.

Предмети пробного ЗНО ви мали обрати самостійно, але таким чином, щоб вони не співпадали по проведенню в одну сесію (в один і той же день), оскільки, наприклад, тестування з української мови і літератури та англійської мови розпочнеться 24 березня 2012 в один і той же самий час. Отже, ви мали обирати українську мову та літературу і математику, яка проводитиметься 31 березня, або англійську мову і математику, чи українську мову і літературу та історію України, відповідно. Предмети, які зазначені в один день, розпочинатимуться одночасно: вхід пункту пробного тестування припиняється о 10.50.

Пробне тестування є одним з найефективніших елементів підготовки до ЗНО, участь у якому, крім вищезазначених переваг, також надає можливість його учасникам ознайомитись зі стандартизованими тестами, що відповідає вимогам програм ЗНО та

специфікаціям тестів 2012 року.

Пробне тестування проводиться за кошти фізичних та юридичних осіб. Вартість одного тестування — 84 грн.

Результат учасника пробного тестування визначається ним самостійно після виконання всіх завдань. Для цього у пункті пробного тестування після його завершення учасник отримує інформацію про правильні відповіді до бланків та зразок виконання завдань із розгорнутою відповіддю.

Учаснику, який зареєструвався, але не з'явився на пробне тестування, кошти не повертаються. Такий учасник має право впродовж 3-х робочих днів після проведення тестування з відповідного предмету з'явитися на пункт пробного тестування, указаний в запрошенні (перепустці), отримати примірник тестового зошита та правильні відповіді до завдань тестів. Додаткову інформацію про пробне тестування можна отримати за телефоном 056 790 24 99.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту від 09.08.2011 р. № 946 «Про зовнішнє оцінювання навчальних досягнень осіб, виявили бажання вступати до вищих навчальних закладів України в 2012 році» (зареєстрований в Міністерстві юстиції 26.08.2011 р. за № 1006/19744 із змінами згідно із наказом від 14.10.2011 р. № 1192) реєстрація на зовнішнє незалежне оцінювання триватиме з 1 січня 2012 року по 20 лютого 2012 року.

У 2012 році тестування з предметів, які ви обираєте, відбудуться:

математика — 21—22 травня;

англійська мова — 26 травня;

українська мова та література — 28 та 29 травня;
історія України — 31 травня та 1 червня.

Всю інформацію з приводу зовнішнього незалежного оцінювання 2012 року ви можете отримати в Коледжі. Слідкуйте за нашими новинами на інформаційних стендах, а також на сайті навчального закладу.

Бажаємо успіхів!

Адміністрація Коледжу

Витяг з правил прийому до ФІНАНСОВО-ПРАВОВОГО КОЛЕДЖУ в 2012 році

Провадження освітньої діяльності у Фінансово-правовому коледжі здійснюється відповідно до ліцензії Міністерства освіти і науки АВ № 498238 від 21 жовтня 2009 року, термін дії — до 1 липня 2014 року.

Правила прийому розроблені Приймальною комісією Фінансово-правового коледжу (надалі — Приймальна комісія) відповідно до Умов прийому до вищих навчальних закладів України, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1179 від 12 жовтня 2011 року та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 20 жовтня 2011 року за № 1221/19959.

II. Вимоги до рівня освіти вступників

2.1. На навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, бакалавра приймаються особи з повною загальною середньою освітою.

2.2. На навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста з одночасним здобуттям повної загальної середньої освіти приймаються особи з базовою загальною середньою освітою.

2.3. Фінансово-правовий коледж здійснює прийом студентів на старші курси у порядку переведення та поновлення в межах вакантних місць ліцензованого обсягу відповідно до Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти України № 245 від 15 липня 1996 року. Перевищення ліцензованого обсягу допускається лише у разі поновлення осіб, які повертаються після академічної відпустки.

2.4. Фінансово-правовий коледж має право приймати на перший курс (зі скороченим терміном навчання) або на другий (третій) курс (з нормативним терміном навчання на вакантні місця) осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра за умови вступу на споріднений напрям підготовки, який визначається відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20.06.2007 № 839 «Про затвердження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста».

III. Фінансування підготовки фахівців

3.1. Фінансування підготовки фахівців у Фінансово-правовому коледжі здійснюється за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб.

IV. Строки прийому заяв та документів, вступних екзаменів, конкурсного відбору та зарахування на навчання

4.1. Прийом заяв і документів, вступні екзамени, конкурсний відбір та зарахування на навчання вступників на основі базової та повної загальної середньої освіти проводиться в такі строки:

Етапи вступної компанії	Денна форма навчання, на основі освіти		Навчання без відриву від виробництва, на основі освіти
	базова загальна середня	повна загальна середня	повна загальна середня
Початок прийому заяв та документів	2.07.2012		10.07.2012
Закінчення прийому заяв та документів від осіб, які мають складати вступні екзамени	20.07.2012		10.08.2012
Закінчення прийому заяв та документів від осіб, які не складають вступних екзаменів	—	31.07.2012	10.08.2012
Строки проведення вищим навчальним закладом вступних екзаменів	23—31.07.2012		15—22.08.2012
Термін оприлюднення рейтингового списку вступників	не пізніше 12.00 1.08.2012		25.08.2012
Терміни зарахування вступників	не пізніше 25.08.2012*		25.08.2012

* За кошти фізичних та юридичних осіб — після зарахування вступників, які мають пільги на відповідні напрями підготовки (спеціальності).

V. Порядок прийому заяв та документів для участі у конкурсному відборі до Фінансово-правового коледжу

5.3. При поданні заяви в паперовій формі вступник пред'являє особисто:

- документ державного зразка про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ, і додаток до нього;
- сертифікат (сертифікати) зовнішнього незалежного оцінювання (для вступників на основі повної загальної середньої освіти);
- медичну довідку за формою 086-о;
- документ, що посвідчує особу та громадянство (паспорт громадянина України, паспорт громадянина України для виїзду за кордон), військовий квиток або приписне свідоцтво, свідоцтво про народження — для осіб, які за віком не мають паспорта, або інший документ, який засвідчує особу і громадянство.

На вимогу вступника приймальна (відбіркова) комісія засвідчує копію документа державного зразка про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ, і додатка до нього, сертифіката (сертифікатів) зовнішнього незалежного оцінювання.

5.4. До заяви, поданої в паперовій формі, вступник додає:

- документ державного зразка про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ, і додаток до нього, за особистим вибором оригінали або копії;

— сертифікат (сертифікати) зовнішнього незалежного оцінювання (для вступників на основі повної загальної середньої освіти), за особистим вибором оригінали або копії;

— медичну довідку за формою 086-о або її копію;

— шість кольорових фотокарток розміром 3 × 4 см.

Інші документи або їх копії подаються вступником, якщо це викликано особливими умовами зарахування за відповідними напрямами (спеціальностями), установленими законодавством, у строки, визначені для прийому документів, не пізніше строку, встановленого пунктом 4.1, розділу IV цих правил прийому для прийняття приймальною комісією першого рішення про рекомендування вступників до зарахування.

5.5. Вступники мають право подавати сертифікат зовнішнього незалежного оцінювання, виданий у 2012 році, або сертифікати чи їх дублікати за 2008, або 2009, або 2010 або 2011 рік.

5.6. Усі копії документів засвідчуються за оригіналами приймальною (відбірковою) комісією вищого навчального закладу, до якого вони подаються, або в установленому законодавством порядку (нотаріально). Копії документів без пред'явлення оригіналів не розглядаються.

5.7. Вступникам, зазначені у пунктах 8.1—8.4 розділу VIII цих правил прийому, подають заяву в паперовій формі разом з документами, що засвідчують їх право на складання вступних екзаменів у вищому навчальному закладі.

5.8. Заяви в електронній формі подають вступники, які мають атестат про повну загальну середню освіту, сертифікат (сертифікати) зовнішнього незалежного оцінювання з конкурсних предметів, визначених правилами прийому до Фінансово-правового коледжу, та вступають на навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра.

5.9. Заява в електронній формі подається шляхом заповнення вступником електронної форми в режимі он-лайн відповідно до Порядку подання та розгляду заяв в електронній формі на участь у конкурсному відборі до Фінансово-правового коледжу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1179 від 12.10.2011 (*див.* Додаток 4).

5.10. Вступник може подавати заяву в паперовій або в електронній формі не більше ніж до п'яти вищих навчальних закладів України та не більше ніж до трьох напрямів (спеціальностей) у кожному з них. Факт кожної подачі заяви в паперовій формі (із зазначенням того, оригінали чи копії документів додані до заяви) заноситься уповноваженою особою приймальної комісії до Єдиної державної електронної бази з питань освіти безпосередньо під час прийняття заяви. Факт подачі заяви в електронній формі фіксується у Єдиній державній електронній базі з питань освіти автоматично.

5.11. Вступники, які подають сертифікат з кількістю балів з визначених предметів нижче встановленої цими правилами прийому мінімальної кількості балів (*див.* Додаток 2), на навчання не зараховуються (крім випадків, передбачених абзацом четвертим пункту 6.1 розділу VI цих правил прийому).

5.12. Приймальна комісія здійснює перевірку достовірності даних, поданих вступником для участі у конкурсному відборі, в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

5.13. Приймальна комісія розглядає заяви та документи вступників та приймає рішення про допуск до участі в конкурсному відборі для вступу на навчання до Фінансово-правового коледжу.

5.14. Факт ознайомлення вступника з правилами прийому, наявною ліцензією і сертифікатом про акредитацію відповідного напрямку (спеціальності), а також надання ним згоди на оприлюднення результатів зовнішнього незалежного оцінювання (вступних екзаменів), наявності підстав для вступу поза конкурсом та на обробку його персональних даних в Єдиній державній електронній базі з питань освіти фіксується в заяві вступника і підтверджується його особистим підписом при поданні заяви у паперовій формі.

VI. Організація і проведення конкурсу

6.1. Приймальна комісія Фінансово-правового коледжу допускає до участі у конкурсному відборі для вступу на навчання вступників на основі повної загальної середньої освіти, які подають сертифікати зовнішнього незалежного оцінювання (або їх копії) з відповідних загальноосвітніх предметів:

— для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста — не нижче 124 балів з конкурсних предметів;

— для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра — не нижче 124 балів з непрофільних конкурсних предметів та не нижче 140 балів з профільних конкурсних предметів.

Фінансово-правовий коледж за рішенням приймальної комісії допускає до участі у конкурсному відборі для вступу на навчання вступника, який подає сертифікат зовнішнього незалежного оцінювання, кількість балів якого з одного з непрофільних загальноосвітніх предметів, визначених правилами прийому до вищого навчального закладу, нижче 124 балів, за умови, якщо кількість балів з профільного загальноосвітнього предмета, зазначена у сертифікаті, становить не нижче 170 балів.

6.2. Для конкурсного відбору осіб, які на основі повної загальної середньої освіти вступають до Фінансово-правового коледжу для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра, зараховуються бали сертифіката зовнішнього незалежного оцінювання (результати вступних екзаменів) з трьох предметів за переліком, що наведений у додатку 2 до цих правил прийому. Перший та другий предмети є обов'язковими, а третій предмет із зазначених у додатку 2 до цих правил прийому обирається вступником.

Лише один конкурсний предмет визначається як профільний, відповідно до правил прийому до Фінансово-правового коледжу (*див.* Додаток 2).

6.3. Для конкурсного відбору осіб, які на основі повної загальної середньої освіти вступають на навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, зараховуються бали сертифіката зовнішнього незалежного оцінювання (результати вступних екзаменів) з двох предметів за переліком, що наведений у додатку 2 до цих правил прийому.

Один конкурсний предмет визначається як профільний.

6.4. Для конкурсного відбору осіб, які на основі повної загальної середньої освіти вступають для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, бакалавра (конкурсний бал обчислюється шляхом додавання балів сертифіката з конкурсних предметів (вступних екзаменів, творчих конкурсів), середнього бала документа (додатка до документа) про повну загальну середню освіту та додаткових балів, передбачених цими Умовами. При цьому середній бал документа про повну загальну середню освіту обчислюється за 12-баль-

ною шкалою з округленням до десятих частин бала і переводиться у 200-бальну шкалу за таблицею відповідності, наведеною у додатку 3 до цих правил прийому. Оцінки з документа про повну загальну середню освіту, які виставлені за 5-бальною шкалою, враховуються таким чином: «3» відповідає «6», «4» відповідає «9», «5» відповідає «12».

6.5. При вступі на навчання на основі повної загальної середньої освіти подання сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання є обов'язковим, крім випадків,

передбачених пунктами 7.1—7.4 розділу VII цих правил прийому.

Ознайомитись з правилами прийому до Фінансово-правового коледжу в 2012 році (затвердженні Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України 28.11.11) можна в повному обсязі на веб-сайті закладу <http://www.fpk.in.ua>

Додаток 1

Освітньо-кваліфікаційні рівні та напрями підготовки (спеціальності),
за якими оголошується прийом на навчання, ліцензовані обсяги
та нормативні терміни навчання

Галузь знань		Напрямок підготовки		Ліцензований обсяг, за формою навчання, студ.			Нормативний термін, за формою навчання, рік			Вартість 1 року, за формою навчання, грн.		
Шифр	Найменування	Код	Назва	денна	вечірня	заочна	денна	вечірня	заочна	денна	вечірня	заочна
БАКАЛАВР												
0304	Право	6.030401	Правознавство	100	—	60	4	—	5	18 000	—	8000
0305	Економіка і підприємництво	6.030508	Фінанси і кредит	30	—	30	4	—	5	18 000	—	8000
МОЛОДШИЙ СПЕЦІАЛІСТ												
0305	Економіка і підприємництво	5.03050801	Фінанси і кредит	30	—	—	3	—	—	18 000	—	—

Додаток 2

Конкурсні предмети у сертифікаті Українського центру оцінювання якості освіти
(вступних екзаменів)

Для вступників на основі повної загальної середньої освіти (напрями підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня <i>бакалавра</i>)					
Назва	Код	Квота пільгових категорій	Перелік конкурсних предметів (вступних екзаменів)	Статус предмету	Мінімальна кількість балів для допуску до участі в конкурсі або зарахування на навчання поза конкурсом
Фінанси і кредит	6.030508	Не встановлюється	1. Українська мова та література		124
			2. Математика	Профільний	140
			3. Історія України або географія		124
Правознавство	6.030401	Не встановлюється	1. Українська мова та література		124
			2. Історія України	Профільний	140
			3. Іноземна мова або математика		124
Для вступників на основі базової загальної середньої освіти (спеціальність <i>молодший спеціаліст</i>)					
Назва	Код	Квота пільгових категорій	Перелік вступних екзаменів (творчих конкурсів)	Статус предмету	Мінімальна кількість балів для допуску до участі в конкурсі
Фінанси і кредит	5.03050801	Не встановлюється	1. Українська мова та література		4
			2. Математика	Профільний	4

ТАЄМНИЧІ ЗОЛОТІ ВОРОТА. ЩО Ж КРИЄТЬСЯ В НИХ?

Альона ВЖЕШНЕВСЬКА, I курс, юр. ф-т



Золоті Ворота... Вони неймовірні... Казкові... В них криється щось таємниче та дуже містичне. Це колишня головна брама входу до Києва, яка не втратила своєї цінності й до сьогодні.

Побувавши в цьому чудовому місці, ти ніби пірнаєш в епоху правління князя Київської Русі Ярослава Мудрого. Торкаючись стін, збережених з XVI—XVII ст. кожною своєю клітиною вбираєш мудрість та потужну силу давніх віків.

От справді, побувавши в цій величній брамі, хоч раз спробуйте торкнутися рукою стін, що тримають її. Так, я розумію, це реліквія і такого робити не можна. Але ж, запевняю, так ви ніби пропускаєте через себе всю історію нашого народу, зливаєтесь в одне ціле з нашими пращурами і відчуваєте неймовірну могутність в середині себе. Одразу ніби все переміниться та ви відчуєте свою певну «всемогутність», зрозумієте, що вам все під силу, ви гори готові звернути... Здається ніби ти починаєш сяти золотим яскравим світлом зсередини та перетворювати в золото все навкруги!.. Відчуття неймовірно прекрасні!.. І, побувавши в жовтні в Золотих Воротах, наша група І (1) правознавства Фінансово-правового коледжу звичайно-ж, відчувала на собі ці дивовижні емоції.

Для більшого усвідомлення, що ж таке Золоті Ворота, як вони виглядають і яка їхня історія,— проведу з вами невеличкий письмовий екскурс. Золоті Ворота були головною брамою (входом) до Києва. Загалом воріт було троє: Львівські, Лядські та Київські (Золоті). Золоті Ворота були встановлені за часів правління Ярослава Мудрого і будувались паралельно з Києво-Печерською Лаврою. В давнину вони являли собою фортечну башту з широким проїздом, кам'яними стінами. Ворота були увінчані церквою Благовіщення з єдиним золотим куполом. В середині храм був оздоблений мозаїками і фресками. Сьогодні від оригіналу Воріт залишилися лише стіни, так як ординці Батия частково зруйнували центральний в'їзд до Києва в 1240 році, хоч потрапили до Києва з боку сучасного Майдану. Але Ворота повністю реконструювали до 1500-річчя Києва у 1982 році. Цю величуну пам'ятку кияни і туристи міста можуть споглядати завдяки Кіндрату Лохвицькому, котрий провів археологічні розкопки Золотих Воріт у 1832 році. Відкрита К. Лохвицьким споруда являла собою дві паралельні стіни завдовжки 25 і 13 м та близько 8 м заввишки. Мурування основного масиву споруди є характерним для кам'яних споруд першої половини XI ст. і близьким до мурування Софійського собору. Його виконано у так званій змішаній техніці кладки, якій притаманне чергування природного каменю різного розміру з рядами плінфи (давньої цегли). Через ці ворота в старину найчастіше в'їжджали Посли з Візантії та з інших держав Європи і Сходу, які намагалися встановити дружні зв'язки з Руссю.

Про Золоті ворота знали й за межами давньоруської держави. З ними пов'язана відома польська легенда про коронаційний меч польських королів «Щербець», записана в пізніших польських історичних хроніках. У легенді розповідається про те, що польський король Болеслав I Хоробрий (або Болеслав II Сміливий, оскільки середньовічні історики могли переплутати постаті двох королів з одним іменем) при в'їзді до Києва вдарив мечем об Золоті ворота на знак захоплення міста. Від удару меч вищербився (звідси його назва).

Отже, побувавши в Золотих Воротах, ви й справді доторкнетесь до легенди, до історії нашого народу, до його вічно зростаючої й невмирущої сили, що готова частково передатися і вам. Відвідавши саме цей музей, ви ніколи в житті не пожалкуєте, що потрапили сюди, в чарівну історію існування диво-воріт. ■



ЕКСКУРСІЯ ДО УЖГОРОДА

Анна ТІСНОГУЗ, I курс, ек. ф-т



Ви і уявити собі не можете як довго (2,5 місяця:) ми чекали на цю подорож! Та не дарма, адже вона перевершила всі сподівання. Озброївшись до зубів теплими речами та запасами продовольства ми нарешті вирушили. Думаю немає необхідності пояснювати що таке «17 студентів, «вирвавшись» на волю у нічному поїзді». Тож продовжимо з ранку наступного дня. Всі ми організовано завантажили речі в наш автобус, дякуючи нашим хлопцям, а точніше їх сильним рукам. Радісно зустріли нашого екскурсовода, під голос якого наступні два дні ми тихенько дрімали, та водія, якого дістав наш хорівий спів і на прохання перемкнути радіостанцію він вмикав свій шансон (він до речі професійний лижник — майстер спорту). Екскурсійна програма була дуже насичена і ми відразу ж відвідали водоспад Шипот, де мій однокурсник ледь не впав у річку, та це тільки підняло студентський дух і всі зрозуміли, що час прокидатися, щоб не стати жертвою природи. На кожному кроці нас зустрічала безмежна краса Карпат, під час підйому на гору Гемба, на озері Синевір, де ми декілька разів по щиколотку провалилися в багнюку, під ехо наших спільно заздалегідь продуманих криків на зразок «ура» і «du hast». Все це звичайно добре, але всіх цікавило коли ж нас нарешті погодують, ось вона студентська натура. Після обіду в колибі ми ще трохи пограли на трембіті (причому це виглядало так: два чоловіка грають — всі інші чекають в автобусі) і поїхали до Ужгорода на розселення.

Наступний день був ще більш насиченим. Зранку ми прогулювалися по Ужгороду, це насправді гарне місце, хоч і найменший обласний центр в Україні. Численні затишні кав'ярні рятували нас від холоду, старі будівлі навювали атмосферу своєї епохи, церковні дзвони і пам'ятники довершували картину.

Того ж дня по обіді ми виїхали в Лумшори для купання в чанах. Ті кому батьки написали «не дозволяю...» прогулювалися з екскурсоводом по горах і дізналися як вижити в таких суворих обставинах і при необхідності врятувати людину. Пообідавши ми поїхали назад до готелю.

Той вечір був особливим, адже це було свято «Божоле». Нажаль дегустація скінчилась до того, як дівчата нарешті навели марафет, тож ми обмежилися танцями на головній площі, повірте вони були воістину дикими. Після цього ми ще довго співали на набережній. Прийшов час вечері, замовити піцу з собою було гарною ідеєю, та ви б бачили очі наших керівників, коли вони випадково стали свідками того, як ми рятуюмо піцу від холоду. Сумніваюся, що це було перше про що вони подумали.

Останній день. Як швидко летить час. Глобальний збір речей по всіх номерах (результат — прибиральниця мабуть зраділа багатьом забутим речам). Відвідання міні зоопарку, Чинадієвського замку та винних підвалів, в яких довго знаходитися не можливо, вже після п'яти хвилин відчувається хміль в голові, після десяти — в ногах. У Мукачівському замку ми доторкнулися до багатьох пам'ятників і загадали бажання, вони обов'язково збудуться. Того ж дня ми побували в замку Шенборна, він надзвичайно гарний, особливо ввечері. Пізніше ми залишили свої речі у камері схову та ще трохи насолодилися своєю відносною свободою.

О 21.35 — поїзд подано. Якщо хтось і зрадів цьому, то мабуть наші керівники, та я в цьому дуже сумніваюся.

Ми провели гарний час, краще пізнали один одного та ще й відвідали багато цікавих та гарних куточків Закарпаття. З нетерпінням чекаємо наступної подорожі та нехай вона буде ще кращою ніж попередня (чи хоча б довшою) і шлях нам будуть освітлювати наші посмішки. ■



КРИМ — ЦЕ НЕ ПЕРЛИНА, ЦЕ ДІАМАНТ В КОРОНІ УКРАЇНИ

Присвячую своїм викладачам — пані Вороновій Л. К і пану Котюку В. О.



МАЛЮНОК: МАКСИМІЛІАН ВОЛОШИН

...В одно русло дождями сметены
И грубые обжиги неолита
И скорлупа милетских тонких ваз
И позвонки каких то прошлых рас,
Чей облик стерт и имя позабыто.
Сарматский меч и скифская стрела,
Ольвийский герб, слезница из стекла,
Татарский глет зеленовато-бурый
Соседствует с венецианской бусой
А в кладке стен кордонного поста
Среди булыжников оцепенели
Узорная арабская плита
И угол византийской капители.
Каких последов в этой почве нет
Для археолога и нумизмата —
От римских блях и эллинских монет
До пуговицы русского солдата.

М. ВОЛОШИН, «Дом Поэта»,
Октябрь, 25.XII.1926



Владислава
КУРКИНА,
IV курс, юр. ф-т

Володимир Боніфатійович Антонович, декан історико-філологічного факультету Університету Св. Володимира, гасло якого «Користь, честь і слава» — незмінне у віках, зауважував студенту М. Грушевському, що географія — основа соціально-історичних наук і все бере початок з неї. А хід історичних подій пов'язував із місцевістю й народністю, що її заселяла.

Частина I . СТІЛА Й ДЕЛЬФІН ПЕРЕДУВАЛИ ГРИВНІ АБО ПРО ОЛЬВІЮ-ШАСЛИВУ, ЯКА ЯСКРАВО СЯЄ У ВІКАХ

Сьогодні — коли в США на головній фінансовій вулиці Нью-Йорка громадський рух Оссиру Wall Street (Окупуймо Волл-стріт) проголошує: «Нас більшість. Нас 99% населення країни і ми не можемо далі мовчати», — Європою заволодіває привид грецького дефолту, а моїх однолітків не на жарт бентежить ймовірність кінця світу — багатьох охопило відчуття потужного змагання безвиході із оптимізмом... Та світ тисячоліттями існував і до нас! Й. Бродський писав:

...Как нас учат книги, друзья, эпоха:
Завтра не может быть так плохо, как вчера.....
Потому что душа существует в теле
Жизнь будет лучше, чем мы хотели...

Лише з вірою в краще життя люди селилися на нових землях, які самі підказували їм не тільки як давати відкоша злидням, а лишатися з прибутком. Поселенці пристосовувалися, а земля надихала їх майбутнім не без того, що інколи випробовуючи на міць. Земля й донині в скарбниці свого розуму ревно оберегає таємниці успіху, але відчиняється лише

тим, хто забажає скористатися з неї. На питання студентів «Що треба вивчати, аби досягти успіху?», Дж. Роджерс, у передмові до англійського видання «Судного дня американських фінансів: м'якої депресії ХХІ ст.» У. Боннера (бестселер за 2003 р. у рейтингах Wall Street Journal Best Seller list (4-те місце)), відповів: «Єдиний спосіб зрозуміти те, що відбувається — є вивчення історії. Вивчайте історію. Все, що ми бачимо, було й раніше і буде ще не раз. Хід історії свідчить про те, що народи, які вміють заощаджувати й інвестувати, — процвітають, інші — гинуть». Та для нас це не дивина. Адже як казав героєм «Ста тисяч» Карпенко-Карого: «Опит говорить: «Запас біди не чинить».

Про VIII — VI вв. до н. е. — часи колонізації північного Причорномор'я вихідцями з Мілета — М. Грушевський в «Історії України-Русі» писав: «Боротьба з Лідійським царством, внутрішня війна демократичних і аристократичних стороництв могла багатьом надати охоти шукати долі в північних краях». Відносячи заснування Ольвії до 645/4 рр. до н. е., застерігає: «Такими датами означається остаточне сформування колонії, початки ж факторій і перших осад мусимо класти на ще раніші часи».

У часи переселення греків по Середземномор'ю (1200 р. до н. е.) другий із п'яти міграційних потоків спрямував рух на Схід. Грунти Аттики (*attika*) — земля узбережжів були бідними, скельна порода виходила на поверхню, що перетворювало землеробство в боротьбу за найпростіші життєві блага. «Шмат ласої землі» — це не про них. «Зважаючи на убогість ґрунтів Аттика споконвіку насолоджувалася свободою від внутрішніх чвар і вторгнень», — писав Фукидід. Перетнувши Егейське море й діставшись Заходу Малої Азії іонійці з Аттики заснували 12 міст іонійського Додекаполіса. Мілет — найпівденніше. Відтоді смуга гористого узбережжя шириною в 30—50 км і довжиною у 150 км — «Іонія». Греки

слідували гаслу «Чесність — найкраща політика», але після випробовування усіх інших.

...З мінойської ери тут мешкали карійці. Новоприбулі вбили чоловіків, одружилися на вдовицях і на залишках егейської культури заклали нову цивілізацію. «Злиття культур почалося зі змішання крові» (В. Дюрант).

VI ст. до н. е. за диктатора Фрасибула Мілет досяг вершини. Колонії — торгові пости іонійських купців були в Єгипті, Італії на берегах Пропонтиди і Евксинського моря. «Найбагатше місто грецького світу Мілет мав 80 колоній, 60 — на півночі. З Абідоса, Кізика, Сінопі, Ольвії, Трапезунта й Діоскуриади вивозив льон, деревину, плоди, метали, розпачуючись виробами своїх ремесел». За інвестиційні зацікавлення мілетські купці отримали назву «Медичі іонійського Ренесансу». «Торговельні перехрестя — місце зустрічі ідей, притирання один до одного чужорідних звичаїв і вірувань; відмінності творять зіткнення, співставлення, думку; марновірства взаємознищуються, відкриваючи дорогу розуму. Розквіт Мілета явив світові не тільки першу грецьку філософію, а й першу грецьку прозу й історіографію. Багатство творило дозвілля». Те, що як «в більшості торгових цивілізацій, розкошам тих, для кого статки новина, часто-густо притаманна надмірність», не завадило «виросли аристократії культури, чие вільнодумство терпілося тому, що читати вміла лише незначна меншість. Тут думка вперше стала світською, шукаючи раціональних і несуперечливих відповідей на питання про людину і світ. Людина знайшла свободу, коли зрозуміла, що підкоряється закону. В тому, що греки були першими, хто усвідомив це як у філософії, так і в політиці, і полягає секрет їхніх здобутків і їх унікального місця в історії» (Вілл Дюрант, «Життя Греції» із 11-томної «Історії цивілізації»).

Ті, що віталися *Chaire* — Радуйся, та для кожного другого корабель був рідною домів-

кою, 647/646 рр. до н. е. перетнули Понт Евксінський, дісталися півострова Березань (нині острів біля Очакова) і заснували там Борисфеніду (емпорію борисфенітів, за Геродотом). Та тут на негмовних мореплаців чекала зовсім інша історія. Навіть якщо уявити безлюдність смуги північного Причорномор'я, то північніше — нісся шалений рух арійських кочівників з центральноазійських степів до більш плодючої південно-східної європейської рівнини. Ассирійські хроніки VII ст. до н. е.: «Усе степове Причорномор'я — під владою кіммерійців», яких згодом витіснило до південного узбережжя Чорного моря в Малій Азії військо скіфів, що сунуло з-поза Араксу на Європейську степову рівнину. Тут хвилі кочівників розчинялися в середовищі осілих племен. Нові землі пропонувала представникам імперії комерсантів в якості сусідів мати справу зі скіфами. І хоча для греків «усі, хто вдовольнявся вірою без розуму, а життям без свободи» були *barbaroi* — варварами, із листів царевича Анахарсіса грецькою видно, що його скіфи задніх не пасли, хоча і були кочівниками-землеробами, еліта яких прикрашала свої поховальні кургани награвованим.

Коли йдеться про цінність людини, справа не в її мові, а поглядах, котрими різняться й грек від грека. Скіфи вважають мову поганою тоді, коли вона викликає погані думки.

«Афінінам»

Елліни — мудрий народ, та не мудріший за варварів, яких боги не позбавили здатності пізнавати прекрасне.

«Солону»

Заздрість і пристрасть — ознаки лихого душі. Заздрість змушує гірко переживати, коли друзі й співгромадяни розкошують, а пристрасть викликає надію, ґрунтовану на порожніх балачках. Скіфи не люблять таких людей, і радіють, коли іншим добре, та прагнуть лише до того, що здається їм розумним. Ненависть, злобу і пристрасть, що породжує невдоволення, вони відкидають як ті, що наносять шкоду душі.

«Медоку»

Уся Земля в нас належить усім. Усе, що вона дарує — ми приймаємо, а що приховує — того не прагнемо. Зброєю користуємося не для нападу, а для самооборони. Раджу тобі те саме що й афінянин Солон — брати до уваги кінець. Важливо не те, що тобі вдалося на сьогодні, а те, що тобі принесе славний кінець... передавай мої вітання Кіру й усім тиранам, бо воно принесе більше користі тим, хто ще при владі, аніж тим, хто вже її втратив.

«Анахарсіс — Крезу»

Нантський епос згадує 90-річного царя скіфів, який загинув у битві з війнами Ф. Македонського, Атея. Його знали і Плутарх, і Страбо. З ним пов'язують скіфську експансію на захід. «Цар скіфський Атей демосу візантійців: не перешкоджайте моїм прибуткам, аби мої кобиліці не пили вашої водиці».

Єдиним спільним для обох народів було розуміння того, що не все в житті залежить від них, а звідси — поклоніння богам. Анахарсіс, надсилаючи дарунки Ганнону, радив «присвятити їх богам заради власного благополуччя». Пантеон богів скіфів очолювала богиня Табіті (Гестія) — охоронниця вогнища

й житла (з індоіранської — та, що зігріває). За порушення клятви «царськими гестіями» — смертна кара.

Березанці поклонялися Аполлону Іетросу (з грецьк. — лікар, спаситель, захисник і провидець). Гойтосір — Аполлон скіфів, посідав третій ієрархічний щабель в пантеоні богів, був охоронцем стада і божеством Сонця, якого запрошували в свідки при заключенні суспільних договорів. Лук і стріли були атрибути Іетроса. В Борисфеніді з'явилися перші в світі литі мідні (точніше бронзові) монети-«стріли» (5,3 г), що мали форму дволопасних наконечників стріл і майже точно відтворювали форму бойових скіфських стріл. Та не використовувалися за призначенням, бо не мали загострення. Гіпотезою появи в обігу стріл є припущення, що скіфи їх наконечниками розраховувалися в якості примітивних грошей. А оскільки політика колоній полягала і в економічному самозабезпеченні, і в мирному співіснуванні з сусідами, не нехтуймо гіпотезою. «Стріли» служили і вотивним (*votives* — присвячений богам) приношенням Іетросу. Зародившись у культовій



сфері, вони стали доказом «божественної» теорії походження грошей, за якою грошова функція — вторинна. Борисфеніда ввійшла в історію як одна з трьох грецьких колоній (ще Аполлонія Понтійська в Болгарії та Істрія в Румунії), де в I пол. VI ст. до н. е. з'явилися перші в світі литі бронзові монети. В Греції Гомера грошей не знали, а для мінових торгівлі були залізні, бронзові й золоті зливки (вага = 57 фунтів — таланти (*talanton*, вага)). «Не заривайте таланти в землю». В. Дюронт писав: «Багатство реалістично обчислюється в товарах, особливо в поголов'ї худоби, а не в шматочках металу чи паперу, цінність яких може впасти в будь-яку мить у результаті зміни економічної теології людини». Перші грошові знаки — карбовані електрові й срібні монети (засоби платежів у зовнішній торгівлі) винайшли в Іонії VII ст. до н. е. — незадовго до появи перших литих.

III чверті VI ст. до н. е. політичний центр з п-ова Березань перенесений на високий правий берег Бузького лиману, де засновано Ольвію (с. Парутино, Очаківський р-н, Миколаївська обл.). З метрополією Мілетом її пов'язував договір ісополітії: громадяни обох міст мали рівні права в кожному з них. На думку Б. Рибаківа, показником торговельної активності місцевого населення є одна з назв Ольвії — Торжище Борисфенітів. Її культове й економічне обособлення засвідчили поява миротворчого культу Аполлона Дельфіна (верховного божества Мілета), Ольвійського Дельфініону й емісія на додачу «стрілам» ольвійських монет — «дельфінів» (3—3,5 г), що виливалися з міді Істрії й Аполлонії. Лише монети Ольвії мали форму дельфіна — символу мудрості, краси, гармонії, вірності й любові; а монети міст Сиракузи, Месіна, Тарент, Дельфи — лише зображення його. І хоча на сьогодні не доведено виготовлення і «стріл» тут, та «стріли» і «дельфіни» вважаються «грошиками колоністів», бо саме вони склада-

ли грошовий обіг Ольвії до появи полісу.

З I пол. V ст. до н. е. Ольвія — поліс. Народні збори, Рада — законодавча влада, а виконавча — магістрати, колегії й посадові особи, обрані на рік. 480—470 рр. до н. е. — Ольвія — єдиний грецький поліс, що розпочав свою монетну емісію з виготовлення великих литих монет. Ними були перші ольвійські полісні монети — круглі лити бронзові оболі «аси». На аверсі — зображення голови Афін Паллади, зліва — дельфін.

440—430 рр. до н. е. — поява статерів зі срібла. Монетну справу Ольвійської демократичної рабовласницької республіки контролює держава: Колегія архонтів (найвища магістратура) наглядає і за випуском монет, і за станом фінансів, до чого залучені ще дві колегії — Семи й Дев'яти. Вжиті заходи — це перша грошова реформа на теренах Украї-



ни: випуск «дельфінів», «асів» з позначкою АРІХ кладе край ходінню монет колоністів. Контролюється і приватне виробництво грошей: замовник сплачує податок за право випуску чи суму в монеті за дорогоцінного металу, а взаємін отримує відповідно мідну. Віднині емісію забезпечують приватні особи, два храми, місто (на ньому й тягар фінансування лиття). Тому іноді поліс залучає заможних громадян. На деяких монетах є ініціали осіб, відповідальних за випуск монет.

Початок IV ст. до н. е. — Декрет Каноба (декрет про гроші), згідно якого дозволялося вільне ввезення золотої, електрової, срібної монет іноземного карбування, в обіг їх не допускали, а обмінювали на міські гроші — «ольвійську мідь та срібло», всі торговельні розрахунки здійснювали на спеціальному камені — еклесіастерії. Друге: встановлювалися умови обміну — «золото продавати й купувати по десять з половиною статерів за статер кізикський*, не дешевше і не дорожче», інші — за згодою сторін; мита за обмін грошей не стягувати, а за порушення закону — з продавця й покупця був штраф у сумі незаконно вчиненої обробки. Мідь слугувала основою обміну, срібло номіналом в статер — мірою обміну. Встановлювалося співвідношення вартості золота і срібла на рівні 1:14 (як у Афінах 440 р. до н. е.). Обмовка «не дешевше і не дорожче» забороняла власникам мідних монет переплачувати за електровий кізикін, що девальвувало б мідь, а недоплата — дискредитувала б її в очах іноземців як законний засіб платежу. Дефіцит

* Статер кізикський або електровий кізикін (16,35 г). З МІ ст. до н. е. — основний засіб платежу в Північному Причорномор'ї й Греції. Електр з грецьк. — бурштин. Електром або електроном греки називали і «біле золото» — природний сплав золота й срібла, співвідношення яких у складі електра визначали як 4:1 чи 3:1. Хоча вміст чистого золота в природному сплаві коливався від 16 до 69%, курс електрових монет завжди був постійним. З нього карбували лідійські й іонійські монети: VI ст. до н. е. — міста Кізик, Фокея, Мітілена (о. Лесбос), а IV ст. до н. е. — Сиракузи й Карфаген.

золота й срібла був проблемою поліса. Та той мав значні запаси міді у вигляді стріл, дельфінів і асів. Ті й мусили слугувати переведенню міді в дорогий метал.

380—370 рр. до н. е. за пропозицією архонтів і колегії Семи був прийнятий Почесний декрет на честь Каллініка. Поліс нагородив добродія 1000 золотих за начебто приведення кількості випущеної міді (т. зв. борисфенітів) у відповідність до кількості золота й срібла, що оберталося на ринку. Радію срібла й міді тоді становило 1:25. Свято пам'ятаючи про першочергове призначення грошей Ольвія налагодила випуск і державних вотивів — тих самих дельфінів, але з позначкою АРІХ.

Ольвія, що розкинулася на 55 га й з 25-тисячним населенням, котре торгувало з Родосом, Єгиптом, Північною Африкою й Київщиною тощо та виробляло 32 тис. тонн товарного зерна, свій розвій завдячує і богам, і самим ольвіополітам. Усвідомлення деякими, кому боги дозволили вивищитися над іншими, необхідності співчуття тим, хто поки-що такої можливості ще не мав, сприяло виникненню гасла «багатих усовістити, втішити бідних», з яким в кризові роки магістрати полісу створювали спеціальні колегії ситонів для закупівлі хліба для продажу за прийнятними цінами, а той роздавали. І хоча за елітарної демократії силилася доброчинність багатих задля отримання державних посад, та безкорисливість у Ольвії була чеснотою. Тому такі заможні, як Протоген щиро допомагали державі грошима, будували укріплення та кораблі, споряджали посольства. Передача кодексу поведінки була важливішою за передачу кодексу власності. Ось чому головню Ольвія завдячує своїм громадянам, частиною світогляду яких була віра в життя як щасливий дарунок долі, і яке покращиться в потойбічному за умови принесення користі суспільству зараз. І хоча поки-що відома лише громадянська присяга херсонеситів, вірю — її прийняв би й кожний ольвіополіт: «Клянуся Зевсом... Я буду єдиний помислами про спасіння й свободу держави та громадян і не зраджу Херсонеса, ...нічого нікому не зраджу, ані еліну, ані варвару, але оберігатиму все це для херсонесського народу. Я не повалюватиму демократичного ладу й не дозволю цього тому, хто зраджує і повалює, й не приховаю цього, та доведу до відома державних мужів... служитиму народові й радитиму йому якнайкраще та якнайсправедливіше».

1769 р. Й. Г. Гердер писав: «Україна стане колись новою Грецією: прекрасне підсоння цього краю, весела вдача народу, його музичний хист, родюча земля колись прокинеться; ... повстане велика культурна нація і її межі простягнуться до Чорного моря, а відтіля ген, у далекий світ».

*В перекладі із грецької — «щаслива»
Ольвія засвідчила собою приклад
Тисячолітньої могутності держави там,
де стрімко кружить нас життя.
Минувши й Родючі Наші Землі
впливають більше, ніж здається,
Та радо з Богом все ж торують нам
стежку щастя в Майбуття!*

(Далі буде.)

БЕЗ ІСТОРІЇ НЕМАЄ МАЙБУТНЬОГО



Яна БРЮШКОВСЬКА, I курс, юр. ф-т

Студенти I-го курсу спеціальності «правознавство» вивчають курс «Історія української культури», який закінчиться іспитом в зимову сесію. Курс складається тільки з лекційних занять. Тому, наш викладач Олена Анатоліївна Рибак запропонувала нам відвідати історичні пам'ятки Києва, які свідчать про розвиток української культури. Ми вже побували на одній з визначних пам'яток історії Київської Русі «Золоті ворота». Отже, 20 жовтня цього року ми відвідали Національний художній музей України, адже це один із найбільших і найстаріших музеїв в нашій країні. Я хочу поділитися своїми враженнями після екскурсії.

Музей має унікальну колекцію творів українського живопису, скульптури та графіки, зібрання графіки від стародруків до сучасності. Від екскурсовода ми дізнались, що в колекції музею наховується близько 40 000 експонатів. У музеї є одна з кращих в Україні збірка іконопису, давньої поліхромної скульптури, козацьких портретів XVIII ст. Також представлені класичні твори живопису XIX ст., український авангард та мистецтво тоталітарної доби, новітні течії живопису межі XX—XXI століть, зібрання графіки від стародруків до сучасності. Музей поділяється на 7 відділень. Перші чотири зали присвячені стародавньому мистецтву. Тут ми мали змогу побачити, як вперше розвивалося мистецтво, які були притаманні риси в цю епоху. На мою думку, найкращі роботи цього періоду: «Святий Георгій у житії» (XII ст.), «Розп'яття з портретом козака» (кінець XVII ст.), «Святий Георгій» (1740-ті рр.), «Козак-бандурист» (початок XIX ст.). Особливу увагу, я хочу звернути на ікону «Святий Георгій у житії» XII ст. Її походження пов'язують із середньовічним Кримом — Георгіївським монастирем міста Балаклави, поблизу древнього Корсуня (Херсонеса), який відіграв історичну роль у культурному посередництві між Константинополем та Києвом. Іконографію святого Георгія в образі римського воїна у військовому обладунку зі списом та щитом було на той час канонізовано візантійським мистецтвом. Таким Георгій увійшов до мистецтва Київської Русі та слов'янських держав і став одним із найпоширеніших і найулюбленіших святих. Київські князі також сприяли утвердженню культу Георгія, в якому вбачали заступника у військових справах. Рельєф із зображенням святого Георгія з колекції музею втілює класичні візантійські зразки, які наслідували місцеві майстри. У досконалому скульптурному різьбленні, елліністичній за характером постаті Георгія з його прекрасними пропорціями, вишуканими лініями силуету відчувається відгомін античної пластики.

Перебуваючи в музеї, нам здалося, що ми неначе мандруємо з одного століття в інше, а краса стародавнього мистецтва справила на всіх позитивне враження.

Інші три зали присвячені мистецтву XIX — початку XX століття. Мистецтво цього періоду значно відрізнялося від стародавнього. Ми побачили такі вражаючі роботи, як автопортрет Тараса Шевченка (1860), «Весільний викуп» (1881), «Козаки в степу» (поч. 1900-х рр.), «Ворожіння на вінках» (1860), «Гуси» (1913) та інші.

Я хочу звернути увагу на «Автопортрет» Кобзаря, створений 1860 року. За своїм глибоким психологізмом і високою духовністю, силою світлотіньових вирішень він близький до традицій великого голландця Рембрандта, котрий завжди був для Т. Шевченка неперевершеним взірцем. Твір сприймається як пронизлива сповідь людини про її виповнене страждання життя. «Автопортрет» — звернення до нас, тих хто крізь віки загляне у сповнені болю, скорботні очі художника, який з гідністю пройшов свій тернистий шлях і до останніх днів залишився чесним перед собою, людьми та долею. Цікаво, що й доля самого твору Т. Шевченка була складною.

Після завершення екскурсії ми були дуже в гарному настрої тому, що познайомилися з українською культурою та побачили найкращі роботи від XII—XX ст. Адже ми повинні вивчати та знати не тільки юридичну справу, а ще й знати коріння українського народу. ■



«Святий Георгій у житії» (XII ст.)



Тетяна СНЕГІРЬОВА,
II курс, юр. ф-т

Мистецтво очищає нашу душу, робить нас красивішими, добрішими, шляхетнішими, мудрішими... Людина потребує краси, як квітка сонця, і цю красу дають їй природа і мистецтво — ці два вічні джерела духовного очищення і збагачення. Сила впливу творів мистецтва на людину дивовижна. Ми інколи навіть не замислюємось над тим, чому, прочитавши цікаву книгу, на все життя запам'ятовуємо її зміст, хоч такої мети перед собою не ставили. Справа в тому, що твори мистецтва впливають на наші емоції, примушують нас хвилюватися, радіти, сумувати, любити й ненавидіти... А все, що торкається нашої душі, не забувається, бо пам'ять серця — то найміцніша пам'ять. Мистецтво відкриває нам внутрішній світ людини у всьому його багатстві, відкриває в ньому нове, несподіване, непомічене нами. Мистецтво дає знання про життя, про складні людські відношення. Воно вчить розуміти інших людей і самого себе.

Мистецтво пізнає дійсність за допомогою художніх образів. Щоб усвідомити суть художнього образу, користуються теорією відображення, що розглядає людську свідомість як образ навколишньої дійсності, як суб'єктивну картину об'єктивного світу. Як відомо, теорія пізнання оперує поняттям «образ» у широкому гносеологічному розумінні. Коли філософ говорить про образ, має на увазі відображення у свідомості людини навколишнього світу. Образами у філософії є різні прояви психічного стану, відчуття, уявлення, поняття. Художній образ виступає окремою формою відображення дійсності, тому є справедливим вислів: «Суб'єктивна картина об'єктивного світу». Художній образ — єдність об'єктивного та суб'єктивного. Об'єктивне в образі — це все те, що взяте безпосередньо з дійсності, суб'єктивне — те, що привноситься до образу творчою думкою митця.

У Музеї мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків представлені твори мистецтва багатьох епох. Кожна епоха має свої риси у художньому образі, властиву невідомленість. Художній образ — це система думок. І автор не завжди повністю та всебічно розкриває їх. Якби художній образ повністю розкривався, то перестав би цікавити людину. Коли художній образ не повністю розкритий митцем, сприяє розвитку у публіки її фантазії, уявлення, перетворює публіку у творця мистецтва. Художній образ відповідає багатоплановості, багатогранності дійсності. Розглянемо мистецтво XVII—XVIII століття. Проаналізуємо його визначальні ідеї та стилі.

Художньо-мистецьке життя XVII ст. було тісно пов'язане з історичними подіями того часу. Рух контрреформації, що пронизував католицьке богослов'я, політику та культуру, був спрямований проти ідеалів Реформації та гуманізму. Головним знаряддям Контрреформації стала інквізиція. Але далекоглядні діячі церкви закликали боротися

з протестантизмом не через переслідування, а через створення нової системи духовного виховання особистості. Ці ідеї лягли в основу нового стилю, що розпочав формуватися в другій половині XVI ст. в лоні католицької церкви (Італія, Іспанія). Розвивався він нерівномірно майже до кінця XVIII ст. і отримав назву **бароко** (від *ital. bagosso* — вигадливий, химерний, дивний; від *port. regola bagossa* — перлина неправильної форми), охопивши не лише всі види художньої творчості (літературу, музику, театр, архітектуру, образотворче мистецтво), а й світогляд та спосіб життя тогочасної людини. Вийшовши з лона церкви (католицьке бароко), новий стиль активно втягував у мистецько-естетичний вир світські верстви населення, знайшовши співзвучність з їхніми запитами, умонастроями, смаками (світське бароко). Ідеологічно стиль бароко відповідав інтересам різних верств суспільства. Релігійно-аристократичні прошарки через ідеологію та світогляд бароко прагнули зберегти свої привілеї та владу. Бюргерство і народні маси, які стомили-

ніні. Він не лише видатний зодчий (завершив будівництво та оздоблення Собору Св. Петра в Римі і площі перед ним, спорудив численні архітектурні ансамблі), а й неперевершений декоратор та скульптор, який досяг вершин психологічної експресії, пластичності та динаміки форм у мармурі («Екстаз святої Терези», «Аполлон і Дафна»). Д.-Л. Берніні утверджував нові барочні форми в архітектурі Риму, створюючи неповторний святковий образ «вічного міста». Митець ушавився і як самобутній портретист, а працюючи в жанрі шаржу, започаткував основи карикатури.

Найяскравішою постаттю «золотого іспанського віку» вважається Дієго-Родригес де Сильва Веласкес (1599—1660). Золотий вік іспанського живопису завершує творчість Барсело́ме-Естебана Мурільйо (1618—1682) — одного із засновників, а пізніше президента Севільської художньої академії. Його полотна на біблійні сюжети («Магдонна з немовлям», «Непорочне зачаття»), як і зображення дітей вулиці («Хлопчик з собакою», «Продавщиця фруктів» та ін.), принесли художнику європейську славу.

У Музеї мистецтв ім. Богдана і Варвари Ханенків можна ознайомитися з унікальною колекцією картин «золотого віку» іспанської школи, зокрема, з картиною Х. де Сурбарана «Натюрморт з млинком для шоколаду». Твори цього майстра, який помер у ранньому віці, вважаються рідкісними. Цінною знахідкою музею, безперечно, є картина Д. Веласкеса «Портрет інфанти Маргарити», у якій художник зумів тонко, артистично і благородно передати холодну замкненість спадкоємниці престолу і водночас зворушливу незахищеність дитини.

Історико-культурний розвиток фламандської та голландської шкіл йшов різними шляхами, що було пов'язано з буржуазною революцією в Нідерландах. Зокрема, сім провінцій, що звільнилися від іспанського панування, стали називатися Голландією, а південні провінції, що залишалися у повній залежності від Іспанії, — Фландрією (сучасна Бельгія). Відповідно і мистецтво XVII ст. розділилося на голландську та фламандську школи. Найвидатнішим представником барокового живопису Фландрії XVII ст. по праву вважається Пітер-Пауль Рубенс (1557—1640). Художник започаткував фламандську школу живопису, що справила величезний вплив на розвиток європейського мистецтва.

Універсалізм творчого обдарування П.-П. Рубенса, титанічна працездатність зближують його з майстрами Відродження. Мистецтво художника — це типовий стиль світського бароко з яскраво вираженими національними особливостями. Для рубенсівських картин характерне життєтвердуюче начало, перевага почуттів, динамізм композицій. У творчості П.-П. Рубенса переважали біблійні та міфологічні сюжети. Також він написав достатньо портретів, в яких зумів у зобразити душевні якості близьких йому людей. З талановитих учнів П.-П. Рубенса, які примножили славу його школи, слід виділити А. ван Дейка (1599—1641) та Я. Йорданса (1593—1678). Гордістю колекції Музею мистецтв є полотна майстрів фламандської школи: оригінальний ескіз П.-П. Рубенса «Бог ріки Шельди, Кібелла і



МИСТЕЦТВО І ДУХОВНІСТЬ

Життя коротке,
мистецтво вічне.
Гіппократ

ся від спустошливих війн, нестабільності життя, шукали в бароко духовний спокій. У вищих сферах суспільства ідея марноти світу поєднувалася з жагою життя та потягом до насолод (гедонізму). Стиль бароко досить динамічний. Йому властиві театральність, ілюзорність, емоційність, що відбивало суперечливість світобачення тогочасної людини, коли у її свідомості стикалися фантазія і реальність. Найяскравіше бароко виявилось в Італії, Іспанії, Португалії, Фландрії, Чехії, Польщі; дещо менше — у Німеччині, Англії. У Франції та Голландії бароко не відіграло провідної ролі. Відповідно в мистецтві бароко виділяють національні школи: італійську, іспанську, фламандську, голландську, французьку тощо. Видатні майстри XVII—XVIII ст., імена яких пов'язані з характерними для бароко архітектурними спорудами: в Італії — К. Мадерна (1556—1629), Ф. Барроміні (1599—1667), Д.-Л. Берніні (1598—1680); у Франції — Ж. Лемерсьє, Л. Лево (1612—1678), А. Кузевокс (1640—1720); в Англії — К. Рен (1632—1723) та ін.

Одним з найяскравіших представників барокового мистецтва Італії, законодавцем смаку та моди епохи Бароко був Джованні-Лоренцо Бер-

богиня Антверпена», Я. Йорданса «Амур і сплячі німфи» та А. ван Дейка «Портрет чоловіка в чорному».

Найвидатнішими представниками голландської школи живопису є Франс Халс (між 1581 і 1585—1666) та Рембрандт Харменс ван Рейн (1606—1669). Їх творчість відзначає реалізм та національна самобутність. Підсумком голландської школи живопису став мистецький доробок П. Рембрандта. Його творчість вийшла за межі суто голландського малярства. Пензлю майстра належать такі шедеври, як «Флора», «Автопортрет з Саскією», «Даная», «Повернення блудного сина» та ін. Рембрандт став неперевершеним майстром, рівних якому немає у світовому мистецтві.

Батьківщиною нового стилю **рококо** (від франц. *rocaille* — мушля), що з'явився на початку XVIII ст., стала Франція. Таку назву цей стиль отримав за манірність, легкість, декоративну театральність, пристрасть до складних вишуканих форм, вигадливих ліній.

Рококо — суто світський стиль, досить популярний у феодално-аристократичних колах французького двору, хоч стилістично наближений до бароко. У мистецькому плані «легковажний» рококо був протилежним «важкій урочистості бароко». Довгий час існувала думка, що рококо — це лише відгалуження пізнього бароко, що втратив монументальність великого стилю. Проте рококо склався у власну закінчену стильову систему, яка частково наслідувала бароко, але більше видозмінила його. Рококо начебто нагадував про швидкоплинність життя, закликаючи жити лише сьогоднішнім днем, отримуючи всі його насолоди. У мистецтві рококо відчувається тягіння до інтимності, щирості. Воно тісно пов'язане з побутом та прикладним мистецтвом. Світ мініатюрних форм рококо знайшов свій найбільший вияв у бронзі, меблях, порцеляні, оформленні інтер'єру. Мистецтво рококо побудовано на асиметрії, грі уяви. Сюжетна тематика виключно еротична, любовна. Історичні, міфологічні, біблійні чи жанрові мотиви подано через призму кохання. Однак за зовнішньою легковажністю цього стилю відчувається потяг до сентименталізму, зображення тонких почуттів, інтерес до особистості та пошуку сенсу життя.

Передвісником рококо став Антуан (Жан) Ватто (1684—1721), який створив у мистецтві свій неповторний образ колориту та театральності («гри в театр»). Але справжнім представником мистецтва рококо вважається «перший художник короля» — Франсуа Буше (1703—1770). Ф. Буше став об'єктом гострої критики Д. Дідро, проте останній не відмовляв художнику у високій фаховості його картин: «Тріумф Венери», «Купання Діани» тощо. Панно Ф. Буше «Амури», що знаходиться в Музеї мистецтв ім. Богдана і Варвари Ханенків, відтворює типові для рококо складні рухи фігур, композиційний ритм, пишні деталі, палітру пастельних кольорів.

На хвилі суспільного піднесення та формування нації у Франції XVII ст. виник новий художній стиль — **класицизм** (від лат. *classicus* — зразковий). Класицизм — це художній стиль та естетичний напрям у європейській літературі та мистецтві XVII—XVIII ст., однією з рис якого було звернення до образів і форм античного мистецтва і літератури як ідеального художньо-естетичного еталона. Його ідейним підґрунтям став раціоналізм.

Предметом мистецтва класицизму проголошу-



Дієго-Родригес де Сильва Веласкес.
«Портрет інфанти Маргарити»

валося лише прекрасне і піднесене. Творці цього художньо-мистецького стилю вважали, що краса існує об'єктивно, тому її можна досягнути розумом. Прибічники класицизму відстоювали принцип «наслідування природи» і відповідно — суворого дотримання правил, встановлених під час вивчення стародавніх пам'яток. Класичний образ тяжів до зразка, що відповідав суспільно-виховній функції художньої творчості. Основні сюжети для класичного твору бралися з міфології, історії чи біблійних текстів та типізувалися за огляду на тогочасну дійсність. З кінця XVII ст. класицизм вступив у смугу занепаду, відродившись в епоху Просвітництва. Засновником класичного напрямку в мистецтві Франції XVII ст. став Ніколя Пуссен (1594—1665). Творчість майстра вважалася вершиною французького класицизму і в майбутньому вплинула на багатьох митців. Однак мистецтво класицизму, виробивши канони, засновані на художньо-естетичних традиціях Н. Пуссена, потребувало їх обов'язкового дотримання. Тому рівень мистецтва класицизму під впливом жорсткої системи вимог почав знижуватись, оскільки творчий процес перетворився на просте наслідування. Класицизм став офіційним уніфікованим стилем. Він найповніше відповідав ідеалу епохи абсолютизму, «le grand siècle» («великому віку») — Людовика XIV. За його часів у стилі класицизму було зведено Версальський палац з дивовижним парком, Будинох та Собор Інвалідів, Вандомську площу та Площу Перемог у Парижі, відновлюються роботи в Луврі.

Жорстка уніфікація та регламентація канонів живопису Франції другої половини XVII ст. призвели до утворення певного мистецького вакууму. Не було жодного визначного художника, який досяг би рівня Н. Пуссена. Проте з середини XVIII ст. європейське мистецтво знову звернулося до класики, але на новій ідейній основі. Нею стала ідеологія Просвітництва.

Археологічні розкопки Помпеї, розпочаті в 1748 р., наукові дослідження з античної куль-

тури значно розширювали уявлення про римське мистецтво та сприяли розвитку нового стилю — **неокласицизму** (від грец. *neos* — новий і класицизм). Ідейним натхненником неокласицизму став Йоганн Іоахім Вінкельман (1717—1768) — засновник історії мистецтв як науки, автор праць з античного мистецтвознавства.

Художнім кредо неокласицизму стало гасло: «Архітектура, що говорить». У мистецтві цього напрямку переважали прості, лаконічні, геометрично правильні форми, простежувався зв'язок з реалізмом, що найсильніше виявилось в творчості французького художника Жана-Батіста-Сімеона Шардена (1699—1779). В Італії і Франції та частково в Німеччині неокласицизм існував поряд з рококо. На відміну від класицизму, в моду ввійшло не лише мистецтво Риму, а й Еллади. У галузі архітектури в стилі неокласицизму побудована площа Згоди в Парижі та Малий Тріанон у Версалі архітектора Ж.-А. Габрієля (1698—1782). Найбільшою спорудою неокласицизму стала церква Св. Женеєвґви в Парижі, яку в роки Французької революції перейменували на Пантеон. Сюди були перенесені останки найвидатніших людей Франції, в тому числі і її будівничого — архітектора Ж.-С. Суфлю (1713—1780).

Неокласицизм у контексті англійського мистецтва не виділяється. Англійське Просвітництво було досить зрілим уже в 40-х роках XVIII ст. і його гуманістичний вплив благодієно позначився на культурі. Становлення національної школи живопису пов'язане з Уільямом Хогартом (1697—1764), який був єдиним художником англійського Просвітництва і першим живописцем-просвітителем у Європі. Дві сторони просвітницької естетики Англії (раціоналістична та емоційна) відповідно виражені в творчості Джошуа Рейнолдса (1723—1792) та Томаса Гейнсборо (1727—1788). У колекції Музею мистецтв ім. Богдана і Варвари Ханенків є єдиним, але цінним зразком англійського живопису є картина Д. Рейнолдса «Крутійка». Поряд з офіційними портретами майстер зображував своїх маленьких родичок, які приваблювали його щирістю дитячих почуттів та безтурботністю.

Європейська культура XVII—XVIII ст., яка розвивалася на засадах раціоналізму та просвітництва, виробила нові методи, засоби наукового пізнання та освоєння навколишнього середовища, сформувала світогляд, вільний від феодалних забобів, ідейно підготувала революційні зрушення в Західній Європі, що найповніше виразилися в ідеалах Французької революції, виробила нові засоби художньо-мистецького відображення навколишнього світу.

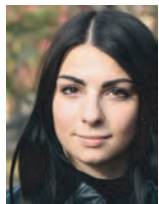
Отже, наше звернення до мистецтва, як до вирішальної складової художньої культури, дозволяє виявити та осмислити як його найважливіші риси та особливості, так і цінність самої художньої культури. Навіть такий короткий огляд суттєвих характеристик мистецтва свідчить, що воно володіє такими унікальними характеристиками, які дозволяють нам глибше та повніше осмислити можливості людини в її ставленні до світу, побачити людину не лише в якості істоти, що пізнає світ. В мистецтві людина стверджує та розвиває свою сутність, а саме, моральність, краще починає розуміти своє призначення, одночасно з цим розвивається чуттєвість, емоційність, формується можливість співчуття, співпереживання. Тільки мистецтво здатне зробити людину гармонійною, досконалою істотою. І в цьому його велике призначення. ■



МІСТО ЛЬВА



Антон ІЗБИЦЬКИЙ, Роксана АЛЕКСАНЯН,
II курс, ек. ф-т



Що ви знаєте про Львів? А чи були коли-небудь у Львові?

А от студенти II курсу II групи нашого коледжу вирішили дізнатися про це старовинне місто якомога більше, тож і вирушили до нього у вихідні дні за гарним настроєм та незабутніми спогадами.

Якими трьома словами можна охарактеризувати Львів? Напевне леви, бруківка, і кава. Левами не захоплююсь, бруківка є і в рідному Києві, а от кава... Тут уже п'ятий раз проводиться кавовий фестиваль «На каву до Львова».

Протягом 3-х днів гурмани з усіх куточків України та навіть з-за кордону можуть скуштувати традиційний львівський напій. Програма фестивалю передбачала не лише кавування, а й конкурси, виступи музикантів, майстер-класи, ворожіння на каві, кінопокази та інші розваги.

Львів ще з середньовіччя славився «добрим солодким», а вже у 19 столітті шоколад зі Львова експортувався до всієї Європи. Разом з шоколадом місто дарувало емоції та почуття народжені у Львові.

А що таке «солодке задоволення по-львівськи»? Ви не дізнаєтесь ніколи, не відвідавши Львівську Майстерню шоколаду. Адже кожний виріб — дбайливо зроблений руками Майстра і це єдина майстерня, що виготовляє почуття, пропонуючи відвідувачам відчуття нового задоволення. І дійсно, побувавши у ній одного разу, люди знову і знову піддаються солодкій спокусі.

Здавалося б, що поєднує львів'ян із сиром та вином? Однак сьогодні мало хто знає, що чотири століття тому клімат у Львові був настільки теплим, що виноградники на південних схилах Високого Замку, Личакова, а потім — на пагорбах Кайзервальду, аж до Винників, давали львів'янам щорічно більше сотні бочок вина. «Свято сиру і вина» стане хорошою нагодою більше довідатись про культуру сироваріння та традиції виноробства у Львові, відвідати ярмарок, забави, різнопланові розважальні акції, анімації, конкурси, концерти фольклорних колективів та безумовно скуштувати доброго сиру та хорошого вина.

У рамках II «Свята сиру і вина» експерти провели вишукані винні дегустації у залах палацу Потоцьких та представили власну продукцію на великому ярмарку сиру і вина у подвір'ї.

Колишній палац Потоцьких — яскравий зразок палацової архітектури, одна з найцікавіших архітектурних пам'яток Львова і України взагалі. Альфред II Юзеф Потоцький гербу Пилява — граф, політичний діяч, маршалок Галицького Сейму, був палким поціновувачем французької архітектури, а оскільки на той час була мода на все французьке, то було надзвичайно престижно замовити проект нового палацу у французького архітектора.

Спорудження резиденції тривало з 1888 р. по 1890 р. Альфред II Потоцький помер в 1889 р. так і не побачивши своєї омріяної резиденції. Будівництво палацу завершив його син Роман Потоцький та дружина Марія Клементина з Сангушків Потоцька.

У 1795 році у Львові було відкрито перший в Україні професійний театр. У 1842 році відкрито Театр Скарбека, тоді — третій за розмірами у Європі; у 1900 році з'явилася Львівська опера — один з найгарніших театрів країни, зображений на двадцятигривневій купюрі. У місті діє 7 професійних театрів: опери та балету, драматичний імені Марії Заньковецької, драматичний імені Леся Курбаса, драматичний імені Лесі Українки, «Воскресіння», «І люди, і ляльки», для дітей та юнацтва і ляльковий, 6 театрів-студій та цирк. Місто є значним осередком театрального життя — щороку тут проходять два театральні фестивалі: «Золотий лев» — найбільший театральний фестиваль країни, та «Драбина» — фестиваль молодого аматорського театру. Щороку, в жовтні, у місті проходить театралізований карнавал. На великі свята відбуваються вуличні вистави на ходулях та вогняні шоу.

Основними осередками музичного життя міста є театр опери та балету, філармонія і будинок органної музики, де знаходиться найбільший в Україні орган. Нерідко концерти відбуваються в ресторани «Лівий Берег» та державному цирку. Щороку у Львові проходить безліч музичних фестивалів: «Велика коляда» (колядки), «Флюгери Львова» (етно-джаз), «Віртуози» (класична музика), «Львів стародавній» (фестиваль середньовічної культури), «Діапазон» (органна музика), «Етновир» (етно), «Контрасти» (сучасна класична музика), Фестиваль давньої музики, «Jazz Bez» (джаз), «Stare Misto» (рок). У місті діють хорова капела «Дударик», муніципальний оркестр «Галицькі Сурми», муніципальний хор «Гомін», камерний оркестр «Леополіс», симфонічний оркестр філармонії. З містом пов'язане життя музикантів, композиторів і співаків Соломії Крушельницької, Франца Ксавера Моцарта, Філарета Колесси, Мирослава Скорика, Руслана Лижичко, Святослава Вакарчука, Володимира Івасюка та інших.

Львів є центром одного з найрелігійніших регіонів України. Сьогодні місто є центром єпархій Української греко-католицької церкви, Української автокефальної православної церкви, Української православної церкви Київського патріархату, Української православної церкви Московського патріархату, Римо-католицької церкви та Вірменської апостольської церкви. У Львові знаходиться управлінський центр Римо-католицької церкви в Україні. Зі Львовом пов'язані життя та діяльність Петра Могили, Йосипа Сліпого та інших відомих релігійних діячів. Ми відвідали серед найвідоміших культових споруд міста — Собор Святого Юра.

У Львові знаходиться 8 кладовищ, але відкритим для поховань є лише одне з них. Найвідомішим кладовищем є Личаківський цвинтар, де поховано багато відомих людей. Сьогодні його оголошено історико-культурним заповідником. Відоме меморіальне кладовище у Львові площею 40 га. На цвинтарі — близько 300 тис. поховань, розташованих на 86 полях, споруджено понад 2 тисячі гробівців, встановлено на могилах близько 500 скульптур та рельєфів.

Ми зробили висновок такий...

Львів — старовинне місто Східної Європи, яке приваблює туристів своєю чудовою архітектурою, привітними мешканцями та особливою атмосферою міста. ■

ОЛІГАРХ І ЧЕСТЬ, або СТРЕМЛЕНИЕ К ОБЩЕСТВЕННЫМ ПОЛЬЗАМ

Владислава КУРКІНА, IV курс, юр. ф-т



Хто хоч раз дивився крізь височенні вікна університетських аудиторій, що виходять на пам'ятник Шевченка, його погляд неодмінно вступав у старовинні будиночки за парком. Деякі з них були і свідками подій 1905 року, коли частина університетського студентства Києва лише починала виборювати собі право на навчання українською... На той час вона не була мовою вищої освіти.

10—13 листопада. XIV Київська міжнародна виставка-ярмарок «Медвін: Книжковий світ-2011» — надихаюче свято розуму, духу, натхнених поетичних читань і гарного настрою, а ще: довгоочікуваних зустрічей зі знайомими і незнайомими авторами й книговидавцями, піднесених спілкувань однодумців, жвавих суперечок не однодумців і всього того, що витає в повітрі — невловиме руками, а тільки відчутне...

— Чи не продасте, будь-ласка, олігарха за 50 гривень?

— За 55.

— Ні.

— ...

— Дуже дякую.

... Коли і я зустрілася очима з тим Олігархом, хто дивився з книжки, його обличчя так мене вразило, що пам'ятатиметься вічно... А поруч, із книжкової крамнички — чарівна продавчиня-фея — в тумані розкошів золотавого волосся сміється лагідно до мене:

— Автор книги — прямий нащадок роду Терещенків — Мішель — на відкритті виставки навіть роздавав автографи.

— Справд ?! ...Хм, прикро.., я те-е-е-ж хочу...

— Якщо бажаєте, то 17-го в Києво-Могилянській відкрита лекція його.

Шляхетний, привітний, гречний і чемний, з бездоганним володінням російською Мішель Терещенко своїми витонченою вдачею й вишуканими французькими манерами з першої же миті зачарував усіх і впродовж вечора вже неподільно владарював над цікавістю уважних слухачів.

«Первый олигарх» — книга про події кінця XIX — I пол. XX ст. очима

свого діда — Михайла Івановича Терещенка (1886—1956). Про того, хто після смерті свого дідуся Ніколи у 16 років став спадкоємцем одного з найбільших статків Російської імперії; був депутатом від Києва в Державній Думі, міністром фінансів і міністром закордонних справ у Тимчасовому уряді (1917). Книга від імені і про того, хто сказав про себе: «Я з готовністю ризикував усім, включаючи усі свої статки й саме життя, заради торжества ідеалів справедливості, порядності й поваги до людей». Так, взявши кредит для нової Росії від імені Тимчасово уряду під особисті гарантії («Заємь Свободы») 1917 года позволил нам собрать несколько десятков миллионов рублей, необходимых для дальнейшего ведения военной кампании в соответствии с нашими обязательствами перед Тройственным союзом) і позбавлений подіями жовтня усіх статків, олігарх в минулому зробив усе можливе й неможливе, аби повернути все позичене (і навіть більше) кредиторам. У його некролозі напишуть: «Його смерть стала втратою для фінансових кіл багатьох європейських столиць».

Під час святкування 200-річного ювілею Міністерства закордонних справ Росії (15.IX.2002) автор «Первого олигарха» отримав від Президента Росії В. В. Путіна листа, в якому, зокрема, йшлося і про те, що Росії відомо скільки платив його дідуся по її боргах.

Книга і про другий в світі за вагою на 1913 рік у 42,92 карати синій діамант «Терещенко» з формою огранювання «Груша» — дарунок коханий. І про статки олігарха («дома и пароходы») в буквальному розумінні цих слів): «Маріпоза» — віллу площею в 16000 м² на Лазуровому узбережжі, найдовшу в світі яхту «Юланду», 15 тис. полотен живопису, троянду «Мадам Олімпія Терещенко», створену 1882 року, яка й нині культивується в розарії департаменту Валь-де-Марі тощо. А ще про першу статтю засновницького Статуту (згідно волі 78-річного основоположника цукрової промислової групи Терещенка — Артемія — сина чернігівського козака Якова) «Товарищества свеклосахарных и рафинадных заводов братьев Терещенко в Киеве» (1872): «...щороку 80% прибутку підприємства будуть надходити до Фонду Терещенка і направлятися на доброчинність і меценатство». І про девіз «Стремление к общественным пользам», що став сімейним після дарування Олександром II (указ від 12.III.1870) Артемію Яковичу дворянського титулу.

Я запитала пана Мішеля про його бабусю Маргарит Ное, бо книга лишала враження надзвичайної непересічності її особистості. Це вона викупила свого коханого у Троцького за той брильянт... І це про неї, дізнавшись і про інше, можна повноправно сказати словами героя книг Агати Крісті Еркюля Пуаро: «Я захоплююсь її жертвністю й відвагою. Хто нині здатен на таке?» Автор «Первого олигарха» й успішний український підприємець, з ніжністю згадуючи про Маргарит, розказав, що коли вона померла 1960 року, йому ледь виповнилось шість. Та перед смертю Маргарит подарувала Мішелю валізку з сувенірами, серед іншого був її щоденник. Саме він і надихнув онука на написання цієї книги.

Сьогодні, коли допитливі школярі відвідують екскурсії до музею Т. Г. Шевченка (будинок дідуся героя книги — Ніколи), а палкі шанувальники радо відчиняють масивні дубові двері музею Західного та Східного мистецтв ім. Богдана та Варвари Ханенків (будинок рідної тітки героя Варвари, це він проглядається крізь вікна університету), за ці можливості усі вони й інші — ці непов'язані між собою люди — в душі дуже вдячні славетній родині українських добродійників і меценатів Терещенків, які впродовж століть не зраджуючи своєму гаслу «Стремление к общественным пользам», намагаються його дотримуватись і сьогодні. ■





Дарія
СОКОЛОВА,
III курс,
ек. ф-т

Навряд чи хтось буде сперечатись, що головним атрибутом Нового року є ялинка. В різний час існували свої традиції прикрашання цього дерева. Колись на ялинку чіпляли горіхи, цукерки, тістечка, кольорові паперові прикраси, соломку, пір'я та ін. Зараз на гілках кріплять скляні кольорові кульки, іграшки, дощик, мерехтливі електричні гірлянди та багато іншого. На сьогоднішній день перед кожним з нас постає широкий вибір святкових прикрас та способів прикрашання ялинки, тож розглянемо деякі з них.

Ялинка з солодощами. Традиція прикрашати ялинку цукерками і солодощами відома давно, але останнім часом її чомусь призабули. Проте, ялинка, на гілках котрої апетитно виблискують яскраві обгортки цукерок і тістечок виглядає по-справжньому святково. Також варто випекти імбирне печиво на ялинку. Його можна загорнути у яскраву обгортку. До оформлених солодощів залишається прикріпити яскраві тоненькі стрічки і розвісити на гілочках ялинки. А на завершення свят, такі «ялинкові прикраси» смакуватимуть всій родині.

Ялинка з фруктами. Роль іграшок прекрасно виконують фрукти: невеличкі яблучка,

стиглі мандарини. Яблука можна підвісити за допомогою красивих оздоблених стрічок, закріплених за плодоніжку. Мандарини слід обв'язати стрічкою навхрест (як коробку з тортом) і тією ж стрічкою закріпити до гілок.

Стиль «кантрі». Якщо ялинку хочуть прикрасити у такому стилі, то використовують підручні матеріали, переважно природного походження. Наприклад, це можуть бути гірлянди з поп-корну, сушених ягід, пряників, дерев'яні іграшки, а також різноманітні прикраси в коричневих, сірих і зелених тонах. Цей стиль відрізняється від інших відсутністю блискучих прикрас. Оформлення ялинки в стилі «кантрі» можна виконати за допомогою зшитих з фетру або пов'язаних з вовни черевичків, рукавичок, чобітків. Також будуть доречними будь-які старомодні прикраси з вовни, ниток, тканини, картону, дерева й паперу.

«Вікторіанський» стиль. Можна прикрасити ялинку в кращих старих європейських традиціях. Так, наприклад, можна повісити: фігурки фруктів зі сріблястим напиленням, скляні прикраси, палички кориці, прикрашені стрічками, мішечки з конфетті або пелюстками троянд, штучні квіти, буси, які імітують перли, гірлянди з білим або м'яким жовтим світлом. Важливо пам'ятати, що декоруючи ялинку в такому стилі, не треба використовувати дуже яскраві кольори. Надавати перевагу слід м'яким і пастельним відтінкам. Замість червоного краще взяти рожевий, а замість білого —

бежевий або колір слонові кістки.

Стиль «зимова казка». Такий декор можна назвати неокласикою. Використовуйте білий, сріблястий або синій кольори та їхні відтінки. Багато прозорого матеріалу: кулі, скляні буси, сріблястий дощик. Гірлянди оберіть таку, в якій лампочки горять білим або блакитним світлом.

Стиль «Ретро». Стиль «ретро» ніколи не втрачає актуальності і чудово підходить для ялинкового дизайну. Вам знадобляться іграшки, що дісталися в спадок від бабусь, саморобні прикраси з картону, прикрашені мереживом та пір'ям, намиста під старовину і мініатюрні рамки з сімейними фотографіями. У пошуках джерела для натхнення можна звернутися до конкретної епохи (наприклад, 20-ті або 60-ті роки), а можна згадати ялинку з мультика про Простоквашино і відштовхуватися від самих предметів, що послужать ялинковими прикрасами. Ретро-ялинка вийде дуже домашньою, з нею добре зустрічати Новий рік у колі сім'ї.

Ялинка «піднебесна». Східний стиль досі в моді, і якщо він вам до душі, можна пофантазувати про те, як би прикрасили новорічну ялинку китайці. Зрозуміло, основними кольорами будуть червоний і золотий. Вам стануть в нагоді стрічки з червоної тафти, паперові ліхтарики, червоні та золоті кулі. Оригінальним доповненням послужать мініатюрні «китайські» парасольки для коктейлів. На гілках можна повісити китайські монетки і традиційні талісмани на

щастя з червоного шнура, зав'язаного хитромудрими вузлами.

Ялинка «традиційна». Основні кольори — темно-червоний і темно-зелений. Матеріали: вельвет або сатин. З них можна пошити банти, прикрасити кульки, зробити серветки тощо. Додайте трохи золотого і сріблястого. Золотисті гірлянди і маленькі вогники розбавлять витриманий стиль цієї ялинки. Для прикрашання не треба використовувати блакитний.

Ялинка в квітах. Незвичайний тренд цього року — прикрашання живими квітами. Вони додадуть свіжості й контрасту в оформлення. А головне — це нестандартно. Можна зробити композиції зі стрічок, дощиків, іграшок тощо, щоб підкреслити новорічний характер дерева.

Ну а для тих, хто любить нестандартні рішення, можливо підійдуть наступні варіанти. Наприклад, ялинка підвішена «догори ногами». Також не варто асоціювати ялинку лише з хвойним деревцем, адже можна втілити у життя будь-яку фантазію. Всіх ваших гостей здивує ялинка з книг та журналів, краваток, печива, цукерок, зефіру, фруктів, овочів. Святкове дерево може бути навіть із справжнього золота. Таку ялинку створив японський ювелір Гінза Танака для одного з магазинів у Токіо. Але вартість такого дива немає — 2 мільйони доларів.

Отже, бажаю всім обрати той варіант, який вам до душі та по кишені. Гарного настрою, веселих свят, тепла та затишку в оселях. ■



Олександр ЖУРАВЕЛЬ,
III курс, ек. ф-т

1. Набор стопок «Мои 6 соток». Ну какой праздник без стопок? А с такими стопками любой праздник будет веселым.



2. Магический куб «Для блондинок». Девушки с чувством юмора оценят подарок в виде кубика Рубика, где все грани одного цвета.



3. Каска «I Love Beer» с крепежами для воды. Любители пива, специально для вас завезли оригинальные пивные каски! В крепежах чудо-кепки можно удобно закрепить 2 банки с напитками, а руки останутся свободными для закуски или чего иного.



4. Держатель для зубочисток «Кактус». Впустите дух вестерна в свой дом! Держатель для зубочисток создаст оригинальный дизайн на кухне и во время застолья. Особенно такой аксессуар оценят любители устраивать текила-пати.



Подарки делятся на две категории: те, которые вам не нравятся, и те, которых вы не получили. Вот мы и посмотрим на те, которые мы еще не получили.

Топ-10



5. Пивной дартс. Оригинальная мишень для игры в дартс в виде пивной крышки, диаметром 42 см. Эксклюзивность данного игрового набора, заключается еще и в том, что вместо дротиков используются крышечки от пивных бутылок. Эта игра позволяет сочетать умеренную физическую активность и общение с друзьями в непринужденной обстановке с традиционным дартсовым напитком — пивом.

6. Набор для лечения «свиного» гриппа. Если ваш друг болен гриппом, то набор для лечения «свиного» гриппа — лучший подарок. В него входит мыло в форме свиньи, бинт в виде бекона, зубная нить и гигиенический пакет.

7. Телескопическая вилка. Вилка с выдвигающейся ручкой позволит вам без труда достать любое блюдо даже на другом конце стола.



8. Форма для льда «Холодный В-52». Организовать бомбовый коктейль очень легко! Добавьте в него лед в виде бомб и наслаждайтесь взрывной прохладой.



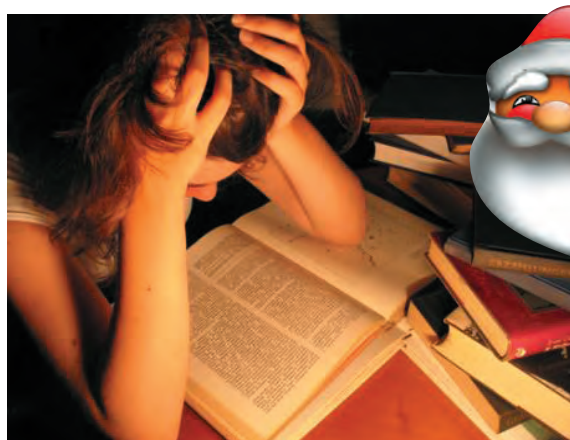
9. Диспенсер для соусов «Убойный кетчуп». Зарядите наган двумя разными соусами: кетчупом, майонезом или горчицей и мочите свой бутерброд, хот-дог или любое другое блюдо!!! Главное соблюдайте правила безопасности: не стреляйте в глаза другу острыми приправами. В наборе 2 картриджа, что позволяет стрелять разными соусами.



10. Подписка на журнал «МАХИМ» или «Playboy». Ну, тут и говорить-то нечего, какой парень не любит эти журналы?



Дарите вашим подружкам те же духи, что и у ваших жен. У жен исключительных. (Надин де Ротшильд) ■



Студентам
бажаємо успішної
зимової сесії!



СтудентІнформ

Газета Фінансово-правового коледжу
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

№ 5 (14), жовтень – грудень, 2011 р.

Головний редактор

РИБАК Микола, III курс, ек. ф-т 067 832 0507

Заступник головного редактора

КОТВИЦЬКА Таня, III курс, ек. ф-т 093 395 5137

РЕДАКЦІЯ

ВАСИЛЕВСЬКА Каріна, III курс, ек. ф-т

КУРКІНА Владислава, IV курс, юр. ф-т

ПОЛОЖАЄНКО Ольга, IV курс, юр. ф-т

СЕЛІВЕСТРОВА Катерина, III курс, юр. ф-т

СКІДАНОВ Артем, IV курс, юр. ф-т

Над номером працювали: ГУБАНОВА Т. О., КУЛЬМІНЬСЬКА І. С., БУРЛА М. Г., ПАРИМСЬКА М. М., КУДРИЦЬКИЙ О. С., ІВАШКО М. В.

Підписано до друку 20.12.2011. Наклад 500 пр. Зам. № 11-653. Дизайн, верстка, друк СМП «АВЕРС»